

SUMNER WELLES DEKLARACIJAI - 80

DEPARTMENT OF STATE

FOR THE PRESS

JULY 23, 1940
No. 354

STATEMENT BY THE ACTING SECRETARY OF STATE, THE HONORABLE SUMNER WELLES

During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics--Estonia, Latvia and Lithuania--were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion.

From the day when they first gained their independence and government the people of these three republics have watched with admiration and sympathy in

**FREEDOM
FOR
LITHUANIA**

the three republics have watched with deep

The policy of the United States is one of peace and good will. The people of the United States are opposed to any form of intervention in the domestic concerns of any other state, however powerful.

It is universally known that the Baltic republics have been subjected to predatory actions by the Soviet Union. They are like-ly to be absorbed on the part of the Soviet Union.

Nuo XX a. pradžios, kai Lietuva po daugiau nei šimtmečio pertraukos 2018 m. vasario 16 d. vėl atkūrė savo nacionalinį valstybingumą, o JAV 1922 m. liepos 28 d. ją pripažino de facto ir de jure, Lietuvos ir JAV santykiai buvo ir išlieka draugiški, pozityvūs ir dinamiški. Tokį tarpvalstybinių santykių pobūdį po Didžiojo karo (1914–1918) daugiausia lėmė kelios aplinkybės: ypač išryškėjusi JAV ekonominė galia, nuolat augantis geopolitinis svoris pasaulyje ir stabilizuojantis poveikis Europai; tarpukario Lietuvos suinteresuotumas taika Europoje bei savo geopolitiniu saugumu ir stabilumu; išskirtinai gausi, aktyvi, patriotiška, politiškai raštinga ir pakankamai turtinga Amerikos lietuvių bendruomenė.

Labiausiai Lietuvos Respublikos ir JAV santykių moralinė, politinė vertė ir jėga išryškėjo po 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje sudaryto Ribentropo–Molotovo pakto, kurio slaptieji protokolai ne tik paneigė Lenkijos ir Baltijos valstybių suverenitetą, padalijo jas į nacių ir sovietų „itakos sferas“, bet ir vienareikšmiškai padarino Hitlerį pradėti karą prieš Lenkiją. Jau 1939 m. rugsėjį, vykdydamos Ribentropo–Molotovo suokalbį, nacistinė Vokietija ir stalininė SSRS pasidalijo Lenkiją, o 1940 m. birželio 15 d., naciams įžygiavus į Paryžių, Lietuvą užgrobė Raudonoji armija. Per keletą savaičių šalis buvo okupuota ir aneksuota Sovietų Sąjungai. Lietuva ne tik prarado faktinį valstybingumą, bet ir ilgus dešimtmečius turėjo gyventi SSRS vykdytos represinės, teroro politikos, sovietinio komunistinio eksperimento ir spaudos sąlygomis. Toks pat likimas tuo metu ištiko ir Lietuvos šiaurines kaimynes – Latviją ir Estiją.

Tokiomis aplinkybėmis JAV valstybės sekretoriaus pareigas einančio Sumnerio Welleso 1940 m. liepos 23 d. deklaracija, kad JAV Vyriausybė nepripažįsta „trijų mažų Baltijos Respublikų – Estijos, Latvijos ir Lietuvos“ prievartinio inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, Lietuvai ir jos kaimynėms suteikė politinę viltį ir tam tikrą garantiją, kad pavergtų šalių nepriklausomybė anksčiau ar vėliau bus atkurta. Tai ypač tapo svarbu 1944–1953 m. Lietuvoje vykstant ginkluotam antisovietiniam pasipriešinimui, o Europoje ir pasaulyje vis labiau įsiliepsnojančiam Šaltajam karui – laisvojo Vakarų pasaulio principinei kovai su SSRS ir jos komunistine ideologija.

JAV principinė pozicija 1940–1990 m. nepripažinti prievartinės ir neteisėtos Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, kuri daugybę kartų oficialiai buvo pakartota ir patvirtinta Baltųjų rūmų, Valstybės departamento ir Kongreso aukščiausių pareigūnų, lietuvių kovai dėl nepriklausomybės atkūrimo ir Lietuvos bylai tarptautinėje arenoje buvo naudinga daugeliu praktinių-politinių, juridinių ir moralinių aspektų.

Dėl tokio JAV Vyriausybės nusistatymo – tą visą sovietinės okupacijos ir aneksijos Lietuvoje pusamžį Vašingtone nenutrūkstamai dirbo Lietuvos pasiuntinybė, veikė konsulatai Niujorke ir Čikagoje, kurie ne tik vaizdžiai demonstravo juridinį Lietuvos valstybės tęstinumą, bet ir vykdė faktines funkcijas – Lietuvos piliečiams išdavinė pasus ir visas vykstant į užsienį. Lietuvių diplomatai nuolat figūravo Vašingtono diplomatinio korpuso sąrašė, palaikė glaudžius tarnybinius ir privačius draugiškus ryšius su atsakingais Valstybės departamento pareigūnais bei Vašingtone įsikūrusiomis trečiųjų valstybių pasiuntinybėmis. Naudojosi praktiškai visomis diplomatinėmis ir konsulinėmis teisėmis bei privilegijomis. JAV valstybės sekretoriai ar kiti atsakingi JAV Valstybės departamento pareigūnai nuolat oficialiai sveikino Lietuvą nacionalinės Nepriklausomybės dienos – Vasario 16 osios – proga.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui į JAV pasitraukė per 55 tūkst. politinių emigrantų iš Lietuvos. Daugiausia politikai, intelektualai, mokslininkai, kultūros, meno žmonės, studentai ir vyresniųjų klasių moksleiviai. Vienas pirmųjų politinį prieglobstį JAV rado Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, kuris per Vokietiją, Šveicariją ir Portugaliją laivu „Serpa Pinta“ į Niujorką su šeima atvyko dar 1941 m. kovo pradžioje ir iškart pradėjo politinę kelionę po JAV lankydamas gausias ir aktyvias dešiniojos pakraipos lietuviškas kolonijas. Iš esmės visuose oficialiuose ar privačiuose susitikimuose bei spaudoje A.Smetona buvo tituluojamas „His Excellency the President of the Republic of Lithuania“, „Exiled President of Lithuanian Republic“ arba tiesiog „President in exile“. JAV valstybės sekretoriui Cordelui Hullui sergant, balandžio 1 d. A.Smetoną Valstybės departamente priėmė jo pareigas einantis S.Wellesas. Balandžio 2 d., kaip buvo įprasta į Vašingtoną atvykstant užsienio valstybių lyderiams, prezidentas A.Smetona su žmona Sofija Arlingtono kapinėse Vašingtone padėdamas vainiką iškilmingai pagerbė JAV Nežinomo kareivio kapą. Balandžio 18 d. privačią audienciją A.Smetonai suteikė ir sėkmės jam bei Lietuvai palinkėjo JAV prezidentas F.D. Rooseveltas.

Lietuviškų organizacijų vadovai ir lyderiai daug kartų aukščiausių lygiu buvo priimti ir išklausti Kongrese, Baltuosiuose rūmuose ir JAV valstybės departamente. Lietuvių ar jungtines lietuvių, latvių ir estų politines delegacijas Baltuosiuose rūmuose įvairiomis progomis ne kartą priėmė ir JAV prezidentai: Harry S. Trumanas, Dwightas Eisenhoweris, Johnas F. Kennedy, Richardas Nixonas, Geraldas Fordas, Ronaldas Reaganas.

Neabejotina, kad nepertraukiama JAV politinė valia 1940–1990 m. nepripažinti Lietuvos ir kitų Baltijos šalių prievartinio inkorporavimo į SSRS stimuliuo ir trečiųjų šalių ryžtą vienaip ar kitaip remti tų tautų kovą už politinę nepriklausomybę. Todėl lietuvių politinė kovos dėl išsivadavimo iš Sovietų Sąjungos spaudos geografija pastebimai išsiplėtė, o LDT ar jos elementai po sovietinės okupacijos ilgus metus skirtinga apimtimi veikė ir kitose pasaulio sostinėse, kurios nepripažino Baltijos valstybių prievartinės inkorporacijos į SSRS.

Sovietų Sąjungos okupuotos Lietuvos politinį ryžtą ir tautos dvasią nepasiduoti, kovoti ilgais Šaltojo karo metais reikšmingai palaikė JAV Vyriausybės remiamos radijo stotys „Amerikos balsas“ ir „Laisvoji Europa“, kurios transliavo specialias lietuviškas informacines ir kultūrinės laidas, skleidė tikrą informaciją apie sovietinės valdžios politiką Lietuvoje, lietuvių tautinį, religinį ar dvasinį persekiojimą, morališkai ir politiškai rėmė disidentinį judėjimą sovietinėje Lietuvoje iki pat nepriklausomybės atkūrimo.

1990 m. kovo 11-osios Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos aktas „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ ir po pusantų metų pagaliau įvykęs tarptautinis atkurto nepriklausomybės pripažinimas atvertė naują Lietuvos ir JAV santykių puslapį. Amerikos piliečiai (ne tik lietuvių kilmės), įvairios politinės, socialinės, kultūrinės bei profesinės organizacijos sveikino Lietuvą atkūrus nepriklausomybę 1990-ųjų pavasarį, rėmė Lietuvą ginčė su SSRS valdžia dėl tarpusavio santykių normalizavimo, smerkė SSRS prezidento Michailo Gorbačiovo Lietuvai paskelbtą ekonominę blokadą. Itin svarbi JAV Vyriausybės bei piliečių politinė-moralinė parama Lietuvai buvo lemtingomis 1991 m. sausio 13-osios dienomis Vilniuje, kai nepriklausomybę ir valstybingumą atkūrusią tautą SSRS valdžia bandė nuslopinti atvira karine agresija.

1989–1991 m. Vašingtonas tapo viena svarbiausių pasaulio sostinių, į kurią jau grįžtant geležinei uždangai ir atsikuriant Lietuvos valstybei vykdavo Lietuvos Sąjūdžio lyderiai, lietuvių disidentai, pirmieji atkurtos valstybės vadovai bei daugelis kitų įvairaus rango Lietuvos valstybės pareigūnų bei eilinių piliečių. 1989-ųjų vasarą tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų simbolinį kelią per Atlantą nutiesė trijų lietuviškų jachtų žygis iš Klaipėdos į Niujorką.

1991 m. rugsėjo pradžioje JAV Vyriausybės suteiktas juridinis pripažinimas Lietuvai ir netrukus po jo įvykęs galutinis Sovietų Sąjungos subyrėjimas ne tik likvidavo neteisėtą juridinį Antrojo pasaulinio karo palikimą, galutinai pabaigė Šaltąjį karą, pakeitė geopolitinę pusiausvyrą Europoje ir pasaulyje, bet ir liudijo istorinį teisės bei demokratijos triumfą prieš smurtą, diktatūrą bei komunistinę ideologiją.

Strateginė partnerystė su JAV tapo Lietuvos užsienio politikos prioritetu ir saugumo garantu. JAV politinė parama tapo esmine galimybe Lietuvai, Latvijai ir Estijai 2004 m. tapti NATO narėmis. Šiuo metu su JAV stiprinamas transatlantinis bendradarbiavimas, plėtojami politiniai, gynybiniai, ekonominiai, kultūriniai ir socialiniai ryšiai.

* * *

Paroda SUMNER WELLES DEKLARACIJAI – 80 pirmiausia skirta atskleisti JAV politinei ir diplomatinei paramai, kurią Lietuva ir jos šiauriniai kaimynai praktiškai jautė visus sovietinės okupacijos metus. Todėl joje gausu istorinių dokumentų, liudijančių JAV politinį dėmesį SSRS okupuotai Lietuvai, Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone bei konsulatų Niujorke ir Čikagoje veiklą ir diplomatinę kovą dėl nepriklausomybės atkūrimo; Lietuvos diplomatų bei įvairių JAV veikusių lietuviškų patriotinių organizacijų lyderių reguliarius tarnybinius susitikimus ir kontaktus su Valstybės departamento pareigūnais, kongresmenais, priėmimus Baltuosiuose rūmuose, protestus prieš SSRS imperinę politiką. Parodoje atskleidžiama LDT bei jos šefų Stasio Lozoraičio, dr. Jurgio Šaulio ir Stasio Antano Bačkio politinė ir diplomatinė veikla bei pastangos koordinuoti kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo JAV ir Europoje.

Dokumentai liudija, kad Liepos 23 - iosios deklaracija LDT ir lietuviškoms patriotinėms organizacijoms, kovojusioms dėl Lietuvos nepriklausomybės JAV ir Europoje, daugeliu atvejų buvo tapusi savotišku jų veiklos politiniu garantu ar skėčiu. Dėka Liepos 23-iosios deklaracijos lietuviška politinė kova dėl valstybingumo atkūrimo sovietmečiu nenutrūko nė akimirkai ir įgijo globalų pobūdį.

Daug pasako ir JAV piliečių bei įvairių organizacijų moralinės ar politinės paramos laišakai, telegramos Lietuvai ir lietuviams 1990–1991 m., kai juridinė nepriklausomybę jau atkūrusi Lietuva dar tik veržėsi iš SSRS geopolitikos gniaužtų. Įspūdingas ir Vilniaus–Vašingtono nueitas politinis, diplomatinis, gynybinis ir kultūrinis bendradarbiavimo kelias XX a. pabaigoje – XXI a. pradžioje.

SUMNER WELLES DEKLARACIJOS 80-mečiui paminėti parodą inicijavo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir JAV ambasada Vilniuje. Parodą parengė Lietuvos istorijos instituto XX amžiaus istorijos skyrius. Eksponuojami dokumentai ir nuotraukos iš Lietuvos centrinio valstybės archyvo (toliau - LCVA), Lietuvos valstybės naujojo archyvo (LVNA), Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos archyvo (LRSKA), ELTA archyvo, LR Prezidento kanceliarijos, JAV Valstybės departamento, Lietuvos jūrų muziejaus, viešų interneto priegyų.

Since early 20th century, when Lithuania restored its national statehood on 16 February 1918 and the United States recognized it de facto and de jure on 28 July 1922, Lithuanian-U.S. relations have been and remain exceptionally friendly, positive and dynamic. Such bilateral relations after the Great War (1914-1918) were largely determined by many circumstances: the emergence of U.S. economic power, its ever-increasing global geopolitical weight and the stabilizing effect on Europe, the interwar Lithuania's interest in its geopolitical security, stability and peace in Europe as well as the exceptionally abundant, active, patriotic, politically literate and quite rich Lithuanian American community.

The moral and political value as well as the power of the relations between Lithuania and the United States were highlighted in 1940. The Ribbentrop-Molotov Pact concluded in Moscow on 23 August 1939 and its secret protocols rejected the sovereignty of Poland and the Baltic States, divided them into Nazi and Soviet "spheres of influence" and encouraged Hitler to start a war against Poland in September 1939. Following the Ribbentrop-Molotov conspiracy, Nazi Germany and the Stalinist Soviet Union divided Poland, and on 15 June 1940 Lithuania was captured by the Red Army, after the Nazis had invaded Paris. Within weeks, the Soviet Union occupied and annexed the country. Lithuania lost its de facto statehood, and had to live for decades under the repressive rule of terror of the communist experiment and oppression by the USSR. At that time, the same fate befell Lithuania's northern neighbors Latvia and Estonia.

In this context, the Declaration of 23 July 1940 by Sumner Welles, who was the U.S. Acting Secretary of State, affirming that the U.S. Government does not recognize the forced incorporation of the "three small Baltic republics - Estonia, Latvia and Lithuania" into the Soviet Union, gave political hope to Lithuania and its neighbors as well as a certain guarantee that the independence of the captured nations sooner or later would be restored. It became particularly important in 1944-1953, the period of the armed anti-Soviet resistance in Lithuania and of the escalating Cold War in Europe and the world. It was a fight of values of the free Western world against the authoritarian USSR and its communist ideology.

In 1940-1990 the principled position by the United States not to recognize the forced and illegal incorporation of the Baltic States into the Soviet Union was officially repeated and confirmed multiple times by the highest-level officials of the White House, the Department of State and the Congress. It was extremely helpful in many aspects - political, legal and moral - for the Lithuania's struggle to restore its independence and to defend its case on the international arena.

Due to this policy of the U.S. Government throughout the whole fifty years period of the Soviet occupation, the Lithuanian Embassy in Washington as well as the consulates in New York and Chicago continued to remain open. They not only demonstrated the legal continuity of the Lithuanian state, but also performed actual diplomatic functions: issued passports and visas to Lithuanian citizens traveling abroad. Lithuanian diplomats were included in the list of the Diplomatic Corps in Washington, they maintained close official as well as private friendly relations with the officials of the Department of State and the Embassies of other countries based in Washington. They enjoyed practically all the diplomatic and consular rights and privileges. The U.S. Secretaries of State or other officials of the U.S. Department of State regularly and officially congratulated Lithuania on the National Independence Day of 16 February.

At the end of World War II, more than 55,000 political emigrants fled from Lithuania to the United States. They were predominantly politicians, intellectuals, scientists, cultural, artistic people and students. The President of Lithuania Antanas Smetona was among the first to find political asylum in the United States. Back in March 1941, he and his family arrived in New York via Germany, Switzerland and Portugal, on board of the vessel Serpa Pinta. He immediately began his political tour in the United States visiting the abundant and active conservative Lithuanian communities. Virtually in all the official or private meetings and in the press Antanas Smetona was titled "His Excellency the President of the Republic of Lithuania", "Exiled President of the Republic of Lithuania" or simply "President in exile". When the U.S. Secretary of State Cordell Hull was ill, the Acting Secretary of State Sumner Welles received Antanas Smetona at the Department of State. On 2 April, as it was customary for foreign leaders visiting Washington, the President Antanas Smetona and his wife Sofia laid the wreath at the Tomb of the Unknown Soldier in Arlington National Cemetery in Washington D.C. On 18 April, President of the United States Franklin Delano Roosevelt gave a private audience to Antanas Smetona and wished him and Lithuania success.

The heads and leaders of Lithuanian organizations were received by the highest-level officials in the Congress, the White House and the U.S. Department of State multiple times. Lithuanian or joint Lithuanian, Latvian and Estonian political delegations were received on several occasions in the White House by U.S. Presidents: Harry S. Truman, Dwight Eisenhower, John F. Kennedy, Richard Nixon, Gerald Ford, Ronald Reagan.

Undoubtedly, the staunch U.S. political will not to recognize the forced incorporation of Lithuania and other Baltic States into the USSR stimulated determination of other countries to support in one way or another the fight of these nations for political independence. Thus political geography of the Lithuania's liberation struggle noticeably expanded and the LDS and its elements continued to function in other capitals, which did not recognize the forced incorporation of the Baltic States into the USSR for many years after the Soviet occupation.

The radio stations Voice of America and Free Europe sponsored by the U.S. Government provided moral support to the Soviet-occupied Lithuanian population and uplifted nation's spirit not to surrender and keep fighting during the long years of the Cold War. Until the very restoration of independence, the radio stations broadcasted special Lithuanian news and cultural programs, provided information about repressive Soviet Government policies in Lithuania, persecution on political or religious grounds and

gave moral and political support to the dissident movement.

A new page in Lithuania-U.S. relations was opened by the Act on the Restoration of the Independent State of Lithuania of the Supreme Council of Lithuania of 11 March 1990, as well its international recognition that took place a year and a half later. In the spring of 1990, American citizens (not only of Lithuanian origin) and various political, social, cultural, and professional organizations congratulated Lithuania on the restored independence, supported Lithuania in the dispute with the USSR authorities over the normalization of mutual relations, and condemned the USSR President Mikhail Gorbachev's economic blockade.

The political and moral support of the U.S. Government and the U.S. people to Lithuania was crucial on the fatal 13 January 1991 in Vilnius and shortly afterwards, when the USSR authorities used open military aggression in their effort to suppress the nation that had restored its independence and statehood.

In 1989-1991, as the Iron Curtain was falling, Washington for Lithuanians became the most important capital of the world, visited by the leaders of the Lithuanian liberation movement Sąjūdis, Lithuanian dissidents, the Heads of Government and Parliament of the restored state and many other Lithuanian state officials of various ranks, as well as ordinary citizens. In the summer of 1989, a symbolic route between Lithuania and the United States of America across the Atlantic was laid by three Lithuanian yachts that sailed from Klaipėda to New York.

The legal recognition granted to Lithuania by the U.S. Government in early September 1991, and eventual collapse of the Soviet Union shortly afterwards eliminated the unlawful legacy of World War II, finally ended the Cold War, changed the geopolitical balance in Europe and the World and witnessed a historic triumph of rule of law and democracy against violence, dictatorship and the communist ideology.

The strategic partnership with the U.S. has become a priority for the Lithuania's foreign policy, as well as a security guarantee. The U.S. political support was a key factor for Lithuania, Latvia and Estonia to join NATO. Currently, transatlantic cooperation with the U.S. is being strengthened, and political, defense, economic, cultural, and social ties are being developed.

* * *

The exhibition 80th ANNIVERSARY OF SUMNER WELLES DECLARATION is primarily intended to highlight the U.S. political and diplomatic support, which Lithuania and its Baltic neighbors enjoyed throughout the years of the Soviet occupation. The exhibition is rich in historical documents that testify the U.S. non-recognition policy of the occupation of Lithuania by the USSR; activities and the diplomatic struggle for independence by the Lithuanian Embassy in Washington and the consulates in New York and Chicago; regular working meetings and contacts between Lithuanian diplomats and leaders of various Lithuanian patriotic organizations in the U.S. with the U.S. officials and congressmen, meetings in the White House, as well as protests against the USSR imperial policy. The exhibition presents political and diplomatic activities of the LDS and its chiefs Stasys Lozoraitis, dr. Jurgis Šaulys and Stasys Antanas Bačkis, as well as their efforts to coordinate the fight for the restoration of Lithuania's independence in the U.S. and Europe.

The documents testify that in many cases the Declaration of 23 July 1940 had become a certain political guarantee or umbrella for activities of the LDS and Lithuanian patriotic organizations in the U.S. and Europe that fought for Lithuania's independence. Due to the Sumner Welles Declaration the Lithuanian political struggle for the statehood during the Soviet era did not stop for a moment and acquired a global character.

Moreover, the letters and telegrams with moral and political support by ordinary U.S. people and various organizations sent to Lithuania and Lithuanians in 1990-1991, when Lithuania was still getting out of the grip of the USSR after formally declaring independence, say a lot. The more recent examples of political, diplomatic, defense and cultural cooperation between Vilnius and Washington are also impressive.

The exhibition to commemorate the 80th anniversary of the Sumner Welles Declaration has been initiated by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania and the U.S. Embassy in Vilnius. The exhibition has been developed by the Twentieth-Century History Department of the Lithuanian Institute of History. The exhibited documents were acquired from Lithuanian Central State Archive (LCVA), Lithuanian State Modern Archive (LVNA), Archive of the Office of the Seimas of the Republic of Lithuania (LRSKA), ELTA Archive, Office of the President of the Republic of Lithuania, US State Department, Lithuanian Sea Museum, and public Internet sources.

Od początku XX wieku Litwa po ponad stuletniej przerwie w dniu 16 lutego 1918 roku ponownie przywróciła państwowość narodową, a Stany Zjednoczone w dn. 28 lipca 1922 roku uznały ją de facto i de iure, a stosunki Litwy i USA były i pozostają przyjazne, pozytywne i dynamiczne. Taki charakter stosunków transgranicznych po Wielkiej Wojnie (1914-1918) był w dużej mierze spowodowany wieloma czynnikami: w szczególności pojawieniem się potęgi gospodarczej Stanów Zjednoczonych, stale rosnącym globalnym znaczeniem geopolitycznym i stabilizującym wpływem na Europę; zainteresowaniem Litwy okresu międzywojennej pokojem w Europie oraz jej geopolitycznym bezpieczeństwem i stabilnością; wyjątkowo bogata, aktywna, patriotyczna, politycznie wykształcona i dostatecznie zamożna amerykańska wspólnota litewska.

Wartość moralna, polityczna i siła stosunków między Republiką Litewską a Stanami Zjednoczonymi stała się bardziej widoczna po zawarciu paktu Ribbentrop-Mołotow w Moskwie w dn. 23 sierpnia 1939 roku, którego tajne protokoły nie tylko zaprzeczały suwerenności Polski i państw bałtyckich, i który podzielił je na nazistowskie i sowieckie „strefy wpływów”, ale także jednoznacznie zachęcał Hitlera do rozpoczęcia wojny z Polską. Już we wrześniu 1939 roku, podczas zmywu Ribbentrop-Mołotow, nazistowskie Niemcy i stalinowski ZSRR podzieliły Polskę, a 15 czerwca 1940 r., po wkroczeniu nazistów do Paryża, Litwa została zajęta przez Armię Czerwoną. W ciągu kilku tygodni kraj został zajęty i zaanektowany przez Związek Radziecki. Litwa nie tylko straciła faktyczną państwowość, ale także musiała przez dziesięciolecie żyć w warunkach represyjnej, terrorystycznej polityki, sowieckiego eksperymentu komunistycznego i ucisku ZSRR. Ten sam los spotkał wówczas północnych sąsiadów Litwy - Łotwę i Estonię.

W tym kontekście deklaracja z dn. 23 lipca 1940 r. podpisana przez Sumnera Wellesa, pełniącego obowiązki Sekretarza Stanu Stanów Zjednoczonych, głosząca, że rząd Stanów Zjednoczonych nie uznaje przymusowego włączenia „trzech małych republik bałtyckich - Estonii, Łotwy i Litwy” do Związku Radzieckiego, dała Litwie i jej sąsiadom polityczną nadzieję i pewną gwarancję, że niepodległość zniewolonych krajów zostanie przywrócona wcześniej lub później. Stało się to szczególnie ważne w latach 1944-1953 wraz z tocącym się uzbrojonym antysowieckim oporem na Litwie i narastającą Zimną Wojną w Europie i na świecie - dla zasadniczej walki wolnego świata zachodniego z ZSRR i jego komunistyczną ideologią.

Zasadnicze stanowisko USA w latach 1940-1990 nie uznawać przymusowego i nielegalnego włączenia państw bałtyckich do Związku Radzieckiego, co zostało oficjalnie potwierdzone i potwierdzone wielokrotnie przez najwyższych urzędników Białego Domu, Departamentu Stanu i Kongresu, przydała się w wielu aspektach praktyczno-politycznych, prawnych i moralnych w walce Litwinów o przywrócenie niepodległości i w postępowaniu Litwy na arenie międzynarodowej.

Dzięki takiej postawie rządu USA przez całe pół wieku sowieckiej okupacji i aneksji Litwy poselstwo Litwy nieprzerwanie pracowało w Waszyngtonie, działały konsulaty w Nowym Jorku i Chicago, nie tylko obrazowo pokazując ciągłość prawną państwa litewskiego, ale też pełniły rzeczywiste funkcje - wydawały paszporty i wize obywatelom Litwy podróżującym za granicę. Litewscy dyplomaci regularnie pojawiali się na liście waszyngtonskiego korpusu dyplomatycznego, utrzymywali bliskie oficjalne i prywatne przyjacielskie stosunki z odpowiedzialnymi urzędnikami Departamentu Stanu oraz poselstwami państw trzecich z siedzibą w Waszyngtonie. Korzystali praktycznie ze wszystkich praw i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych. Sekretarze Stanu USA lub inni odpowiedzialni urzędnicy Departamentu Stanu USA regularnie oficjalnie gratulowali Litwie z okazji Narodowego Święta Niepodległości - 16 lutego.

Po zakończeniu II wojny światowej do Stanów Zjednoczonych wyjechało ponad 55 tys. emigrantów politycznych z Litwy. Przede wszystkim politycy, intelektualisci, naukowcy, ludzie kultury, sztuki, studenci i licealiści. Prezydent Litwy Antanas Smetona był jednym z pierwszych, który przybył do Nowego Jorku z rodziną w 1941 roku statkiem „Sarpa Pinta” przez Niemcy, Szwajcarię i Portugalię na początku marca i od razu wyruszył w polityczną podróż po Stanach Zjednoczonych, odwiedzając obficie i aktywne prawicowe kolonie litewskie. Praktycznie na wszystkich oficjalnych lub prywatnych spotkaniach i w prasie A. Smetona był nazywany „Jego Eksceleńcją Prezydentem Republiki Litewskiej”, „Prezydentem Republiki Litewskiej na wygnaniu” lub po prostu „Prezydentem na uchodźstwie”. Z powodu choroby Sekretarza Stanu USA Cordella Hulla, w dn. 1 kwietnia A. Smetona został przyjęty do Departamentu Stanu przez S. Wellesa, pełniącego jego obowiązki. W dn. 2 kwietnia, zgodnie ze zwyczajem przybyszających do Waszyngtonu przywódców zagranicznych, Prezydent A. Smetona i jego żona Sofia uroczystie uhonorowali grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Arlington w Waszyngtonie, składając wieniec. W dn. 18 kwietnia Prezydent Stanów Zjednoczonych F. D. Roosevelt udzielił A. Smetonie prywatnej audiencji i życzył jemu i Litwie powodzenia.

Przywódcy i przywódcy litewskich organizacji byli wielokrotnie przyjmowani i wysłuchiwani na najwyższym szczeblu w Kongresie, Białym Domu i Departamencie Stanu. Litewskie lub zjednoczone delegacje polityczne Litwy, Łotwy i Estonii w Białym Domu były wielokrotnie przyjmowane przez prezydentów USA: Harry'ego S. Trumana, Dwighta Eisenhowera, Johna F. Kennedy'ego, Richarda Nixona, Geralda Forda, Ronalda Reagana.

Nie ulega wątpliwości, że w latach 1940-1990 Stany Zjednoczone utrzymały nieprzerwaną wolą polityczną nieuznawania przymusowego włączenia Litwy i innych państw bałtyckich do ZSRR również budziły determinację państw trzecich do wspierania w taki czy inny sposób walki tych narodów o polityczną niezależność. W związku z tym geografia litewskiej walki politycznej o wyzwolenie spod ucisku Związku Radzieckiego znacznie się rozszerzyła, a LSD lub jej jednostki funkcjonowały w różnym stopniu w innych stolicach świata przez wiele lat po sowieckiej okupacji.

Polityczną determinację okupowanej przez Związek Radziecki Litwy i ducha narodu, by się nie poddawać, by walczyć w długich latach Zimnej Wojny, znacząco wspierały rozgłoszenie radiowe wspierane przez rząd USA: „Głos Ameryki” i „Wolna Europa”, które nadawały specjalne litewskie edycje informacyjne i kulturalne, rozpowszechniały prawdziwe informacje o

polityce rządu radzieckiego na Litwie, litewskich prześladowaniach narodowych, religijnych lub duchowych, wspierały moralnie i politycznie ruch dysydencki na sowieckiej Litwie do samego odzyskania niepodległości.

Akt Rady Najwyższej Litwy z dnia 11 marca 1990 r. „W sprawie odbudowy Niepodległego Państwa Litewskiego” i międzynarodowe uznanie odzyskanej niepodległości, które nastąpiło półtora roku później, otworzyło nową stronę w stosunkach Litwy i USA. Obywatele amerykańscy (nie tylko litewskiego pochodzenia), różne organizacje polityczne, społeczne, kulturalne i zawodowe gratulowali Litwie odzyskania niepodległości wiosną 1990 r., wspierali Litwę w sporze z rządem ZSRR o normalizację wzajemnych relacji, potępiłi blokadę gospodarczą nałożoną na Litwę przez prezydenta ZSRR Michaiła Gorbaczowa. Szczególnie ważne wsparcie polityczne i moralne rządu USA i obywateli Litwy było kluczowe w dn. 13 stycznia 1991 roku w Wilnie, gdy władze ZSRR próbowały zdławić naród, który odzyskał niepodległość i państwowość, poprzez otwartą agresję militarną.

W latach 1989-1991 Waszyngton stał się jedną z najważniejszych stolic świata, do której operowali przywódcy litewskiego Sajūdisa, litewscy dysydenci, pierwsi przywódcy odrodzonego państwa oraz wielu innych litewskich urzędników państwowych i zwykłych obywateli różnych szczebli podczas upadku Żelaznej Kurtyny i odbudowy państwa litewskiego. Latem 1989 roku trzy litewskie jachty z Kłajpedy do Nowego Jorku wytyczyły symboliczną drogę przez Atlantyk między Litwą a Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

Prawne uznanie przyznane Litwie przez rząd USA na początku września 1991 roku i późniejszy ostateczny upadek Związku Radzieckiego, który miał miejsce zaraz po nim, nie tylko wyeliminowały nielegalne dziedzictwo prawne II wojny światowej, ale ostatecznie zakończyły Zimną Wojnę, zmieniły równowagę geopolityczną w Europie i na świecie, ale także były świadkiem historycznego triumfu prawa i demokracji przeciwko przemocy, dyktaturze i ideologii komunistycznej.

Strategiczne partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi stało się priorytetem polityki zagranicznej Litwy i gwarantem bezpieczeństwa. Wsparcie polityczne USA stało się istotną szansą dla Litwy, Łotwy i Estonii zostać członkami NATO w 2004 roku. Obecnie zacieśniana jest współpraca transatlantycka ze Stanami Zjednoczonymi, relacje polityczne, obronne, gospodarcze, kulturalne i społeczne.

* * *

Wystawa DEKLARACJI SUMNERA WELLESA - 80 ma przede wszystkim cel ujawnić polityczne i dyplomatyczne poparcie Stanów Zjednoczonych, które Litwa (i jej północni sąsiedzi) odczuwała praktycznie przez wszystkie lata okupacji sowieckiej. Dlatego zawiera bogactwo dokumentów historycznych świadczących o politycznej uwadze USA wobec okupowanej Litwy przez ZSRR, działalności ambasady Litwy w Waszyngtonie i konsulatów w Nowym Jorku i Chicago oraz o dyplomatycznej walce o odzyskanie niepodległości; regularne oficjalne spotkania i kontakty litewskich dyplomatów i przywódców różnych litewskich organizacji patriotycznych działających w Stanach Zjednoczonych z urzędnikami Departamentu Stanu, kongresmanami, przyjęcia w Białym Domu, protesty przeciwko imperialnej polityce ZSRR. Wystawa ujawnia LSD i działalność polityczno-dyplomatyczną jej szefów Stasysa Lozoraitisa, dr. Jurgisa Saulisa i Stasysa Antanasa Bačkisa oraz wysiłki mające na celu koordynację walki o odzyskanie niepodległości Litwy w USA i Europie.

Z dokumentów wynika, że Deklaracja z 23 lipca dla LSD i litewskich organizacji patriotycznych, które walczyły o niepodległość Litwy w USA i Europie, w wielu przypadkach stała się swego rodzaju politycznym gwarantem lub schronieniem ich działalności. Dzięki Deklaracji z lipca 23 litewska walka polityczna o przywrócenie państwowości w czasach sowieckich nie ustała ani na chwilę i nabrała charakteru globalnego.

Wiele mówią także listy poparcia moralnego lub politycznego od obywateli USA i różnych organizacji, telegramy do Litwy i Litwinów w latach 1990-1991, kiedy Litwa, która już odzyskała niezależność prawną, wciąż spieszyła się z pęt geopolityki ZSRR. Imponująca jest także droga współpracy politycznej, dyplomatycznej, obronnej i kulturalnej w Wilnie i Waszyngtonie pod koniec XX wieku - na początku XXI wieku..

Wystawa została zainicjowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej i Ambasadą USA w Wilnie dla upamiętnienia 80. rocznicy deklaracji Sumnera Wellesa. Wystawa została przygotowana przez Dział Historii XX wieku Litewskiego Instytutu Historycznego. Ekspozowane są dokumenty z Centralnego Archiwum Państwowego Litwy, Nowego Archiwum Państwowego Litwy, Archiwum Kancelarii Sejmu Republiki Litewskiej, Archiwum Specjalnego Litwy, Archiwum ELTA, publicznego dostępu do Internetu.

С начала XX века, когда Литва после более чем столетнего перерыва восстановила свою национальную государственность 16 февраля 1918 года, а Соединенные Штаты признали ее де-факто и де-юре 28 июля 1922 года, литовско-американские отношения были и остаются дружескими, позитивными и динамичными. Такому характеру межгосударственных отношений после Великой войны (1914-1918 гг.) во многом способствовал ряд обстоятельств: существенно возросшая экономическая мощь США, их растущий глобальный геополитический вес и стабилизирующее воздействие на Европу; заинтересованность межвоенной Литвы миром в Европе и собственной геополитической безопасностью и стабильностью; особенно многочисленная, активная, патриотическая, политически грамотная и довольно богата община американских литовцев.

Моральная, политическая ценность и прочность отношений между Литовской Республикой и США стали наиболее очевидными после Пакта Риббентропа-Молотова, подписанного в Москве 23 августа 1939 г., секретные протоколы которого не только отрицали суверенитет Польши и стран Балтии, разделяли их на нацистскую и советскую «сферы влияния», но и недвусмысленно побуждали Гитлера начать войну против Польши. Уже в сентябре 1939 года, выполняя договор Риббентропа-Молотова, нацистская Германия и сталинский СССР разделили Польшу, а 15 июня 1940 года, после вторжения нацистов в Париж, Литва была захвачена Красной армией. В течение нескольких недель страна была оккупирована и аннексирована Советским Союзом. Литва не только потеряла де-факто государственность, но и вынуждена была десятилетиями жить в условиях репрессивной, террористической политики, советского коммунистического эксперимента и угнетения, проводимого СССР. Такая же участь постигла тогда и северных соседей Литвы - Латвию и Эстонию.

В этом контексте подписанная 23 июля 1940 г. декларация Самнера Уэллеса, исполняющего обязанности государственного секретаря США, о том, что правительство США не признает насильственное присоединение «трех небольших прибалтийских республик - Эстонии, Латвии и Литвы» к Советскому Союзу, дала Литве и ее соседям политическую надежду и определенную гарантию того, что независимость поработанных стран будет рано или поздно восстановлена. Это стало особенно важным в 1944-1953 гг. в условиях вооруженного антисоветского сопротивления в Литве и все сильнее разгорающейся в Европе и мире Холодной войны - принципиальной борьбы свободного Западного мира против СССР и его коммунистической идеологии.

Принципиальная позиция США в 1940-1990 гг. - не признавать принудительное и незаконное присоединение стран Балтии к Советскому Союзу, - которая была много раз официально повторена и подтверждена высокопоставленными должностными лицами Белого дома, Государственного департамента и Конгресса, оказалась полезна литовцам в борьбе за восстановление независимости и делу Литвы на международной арене во многих практико-политических, юридических и моральных аспектах.

Данная позиция правительства США в течение всех пятидесяти лет оккупации и аннексии Литвы Советским Союзом сделала возможной непрерывную работу литовского посольства в Вашингтоне, а также консульства в Нью-Йорке и Чикаго, которые не только наглядно демонстрировали правовую преемственность литовского государства, но и выполняли фактические функции - выдавали паспорта и визы гражданам Литвы, уезжающим в заграничные поездки. Литовские дипломаты постоянно фигурировали в списке Вашингтонского дипломатического корпуса, поддерживали тесные служебные и дружеские личные отношения с ответственными должностными лицами Госдепартамента и посольств третьих стран, базирующихся в Вашингтоне. Они пользовались практически всеми дипломатическими и консульскими правами и привилегиями. Государственные секретари США или иные высокопоставленные чиновники Госдепартамента США регулярно официально поздравляли Литву с национальным Днем независимости - 16 февраля.

По окончании Второй мировой войны из Литвы в Соединенные Штаты прибыло более 55 000 политэмигрантов. В основном политики, интеллектуалы, ученые, деятели культуры и искусства, студенты и старшекласники. Одним из первых нашел политическое убежище в США Президент Литвы Антанас Смятона, который, проехав Германию, Швейцарию и Португалию, в начале марта 1941 г. прибыл со своей семьей в Нью-Йорк на корабле «Serpa Pinta» и тут же отправился в политическую поездку по США, во время которой посетил многочисленные активные литовские колонии с правым уклоном. Практически на всех официальных или частных встречах и в прессе А. Смятона называли «Его Превосходительство Президент Литовской Республики», «Президент Литовской Республики в изгнании» или просто «Президент в изгнании». 1 апреля вместо заболевшего госсекретаря США Корделла Халла А. Смятона в Государственном департаменте принял исполняющий его обязанности С. Уэллес. 2 апреля, как это было принято у посетивших Вашингтон иностранных лидеров, президент А. Смятона и его жена София торжественно возложили венки на могилу Неизвестного солдата США на Арлингтонском кладбище в Вашингтоне. 18 апреля А. Смятона удостоился частной аудиенции у президента США Ф. Д. Рузвельта, который пожелал успехов ему и Литве.

Руководителей и лидеров литовских организаций много раз принимали и выслушивали на высшем уровне в Конгрессе, Белом доме и Госдепартаменте США. Литовские делегации или совместные политические делегации Литвы, Латвии и Эстонии неоднократно принимались по разным поводам в Белом доме президентами США: Гарри С. Трумэном, Дуайтом Эйзенхауэром, Джоном Ф. Кеннеди, Ричардом Никсоном, Джеральдом Фордом, Рональдом Рейганом.

Нет сомнений в том, что неизменность политической воли непризнания США насильственного присоединения Литвы и других стран Балтии к СССР в 1940-1990 гг. также стимулировала решимость третьих стран тем или иным образом поддержать борьбу балтийских народов за политическую независимость. Таким образом, литовская политическая география борьбы за освобождение от гнета Советского Союза значи-

тельно расширилась, и ЛДС или ее элементы в течение многих лет после советской оккупации в разной степени функционировали в других мировых столицах, не признавших насильственного включения Прибалтийских государств в состав СССР.

Политическую решимость и национальный дух Литвы, оккупированной Советским Союзом, не сдаваться и продолжать борьбу в течение долгих лет Холодной войны в значительной мере поддерживали спонсируемые правительством США радиостанциями «Голос Америки» и «Свободная Европа», которые транслировали специальные литовские информационные и культурные программы, распространяли правдивую информацию о политике советской власти в Литве, национальных, религиозных или духовных преследованиях литовцев, оказывали моральную и политическую поддержку диссидентскому движению в Советской Литве вплоть до восстановления независимости.

Акт Верховного Совета Литвы от «О восстановлении независимого литовского государства» 11 марта 1990 г. и последовавшее через полтора года международное признание восстановленной независимости открыли новую страницу отношений Литвы и США. Американские граждане (не только литовского происхождения), различные политические, социальные, культурные и профессиональные организации поздравили Литву с восстановлением независимости весной 1990 года, поддерживали Литву в споре с правительством СССР о нормализации отношений и осуждали экономическую блокаду Литвы, объявленную президентом СССР Михаилом Горбачевым. Особенно важная политическая и моральная поддержка Литвы со стороны правительства и граждан США сыграла решающую роль 13 января 1991 года в Вильнюсе, когда правительство СССР пыталось посредством открытой военной агрессии подавить народ, восстановивший свою независимость и государственность.

В 1989-1991 гг. Вашингтон стал одной из важнейших столиц мира, куда уже во время падения железного занавеса и восстановления литовского государства приезжали лидеры литовского Саюдиса, литовские диссиденты, первые руководители восстановленного государства и многие другие литовские государственные деятели различных рангов и рядовые граждане. Летом 1989 года поход трех литовских яхт из Клайпеды в Нью-Йорк проложил символическую дорогу между Литвой и Соединенными Штатами Америки через Атлантический океан.

В начале сентября 1991 г. юридическое признание Литвы правительством США и последующий окончательный распад Советского Союза не только устранили незаконное правовое наследие Второй мировой войны, не только положили конец Холодной войне, изменили геополитический баланс в Европе и мире, но также засвидетельствовали историческую победу закона и демократии над насилием, диктатурой и коммунистической идеологией.

Стратегическое партнерство с США стало приоритетом внешней политики и гарантом безопасности Литвы. Политическая поддержка США в значительной мере способствовала вступлению Литвы, Латвии и Эстонии в НАТО в 2004 г. В настоящее время укрепляется трансатлантическое сотрудничество с США, развиваются политические, оборонные, экономические, культурные и социальные связи.

* * *

Выставка «ДЕКЛАРАЦИИ САМНЕРА УЭЛЛЕСА - 80» создана в первую очередь для того, чтобы показать политическую и дипломатическую поддержку со стороны Соединенных Штатов, которую Литва (и ее северные соседи) ощущали практически все годы советской оккупации. Поэтому она содержит множество исторических документов, засвидетельствовавших политическое внимание США к оккупированной Литве, деятельность посольства Литвы в Вашингтоне и консульствах в Нью-Йорке и Чикаго, дипломатическую борьбу за восстановление независимости; регулярные официальные встречи литовских дипломатов и руководителей различных патриотических организаций Литвы, действующих в США, и их контакты с должностными лицами Госдепартамента и Конгресса, приемы в Белом доме, протесты против имперской политики СССР. Выставка демонстрирует политическую и дипломатическую деятельность ЛДС и ее руководителей Стасиса Лозорайтиса, д-ра Юргиса Шаулиса и Стасиса Антанаса Бачкиса, а также усилия по координации борьбы за восстановление независимости Литвы в США и Европе.

Документы свидетельствуют о том, что Декларация от 23 июля для деятельности ЛДС и литовских патриотических организаций, которые боролись за независимость Литвы в США и Европе, во многих случаях стала своего рода политическим гарантом или зонтиком. Благодаря декларации от 23 июля политическая борьба Литвы за восстановление государственности не прекращалась в советский период ни на мгновение и приобрела глобальный характер.

О многом говорят и письма моральной или политической поддержки от граждан США и различных организаций, и телеграммы Литве и литовцам в 1990-1991 гг., когда Литва, уже восстановившая свою юридическую независимость, все еще вырывалась из тисков геополитики СССР.

Впечатляет и путь политического, дипломатического, оборонного и культурного сотрудничества Вильнюса и Вашингтона в конце в XX в. - начале 21 в.

Выставка была инициирована Министерством иностранных дел Литовской Республики и посольством США в Вильнюсе в ознаменование 80-летия декларации Самнера Уэллеса и подготовлена отделом истории XX века Института истории Литвы. На выставке экспонируются документы из Центрального государственного архива Литвы, Нового государственного архива Литвы, архива канцелярии Сейма Литовской Республики, Специального архива Литвы, архива ELTA, открытых источников в интернете.

Franklin Delano Roosevelt. Fotografia iš: UPI/Bettmann Archive, 1937.

JAV prezidentas, kurio politinė iniciatyva ir valia 1940 m. liepos 23 d. buvo paskelbta JAV Vyriausybės deklaracija dėl Lietuvos, Latvijos, Estijos inkorporavimo į SSRS nepripažinimo ir šių valstybių suvereniteto išsaugojimo.

President of the United States, thanks to the political initiative and will of whom the declaration of the U.S. Government on the non-recognition of the incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia into the USSR and the preservation of the sovereignty of these countries was published on 23 July 1940. (Document photo from: UPI/BettmannArchive, 1937)

Franklin Delan Roosevelt. Zdjęcie z: UPI/Bettmann Archive, 1937 r. Prezydent Stanów Zjednoczonych, z którego inicjatywy politycznej i własnej woli w dn. 23 lipca 1940 r. opublikowano deklarację rządu USA o nieuznaniu włączenia Litwy, Łotwy i Estonii do ZSRR oraz o zachowaniu suwerenności tych krajów.

Франклин Делано Рузвельт. Фото из: UPI / Bettmann Archive, 1937. Президент США, по политической инициативе и воле которого 23 июля 1940 года Правительство США огласило декларацию о непризнании присоединения Литвы, Латвии, Эстонии к СССР и сохранении суверенитета этих государств.

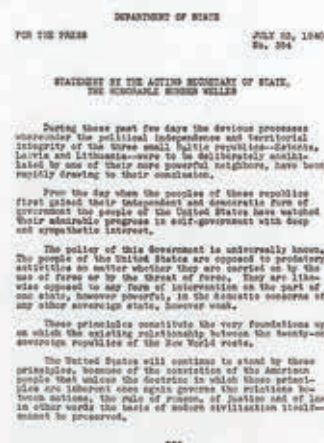

Benjaminas Sumneris Wellesas. Amerikiečių diplomatas, ambasadorius, 1937–1943 m. JAV Valstybės departamento pasekretoris. 1940 m. vasarą, sergant valstybės sekretoriui Cordellui Hullui, ėjo valstybės sekretoriaus pareigas. Vienas pagrindinių Liepos 23-iosios deklaracijos autorių ir redaktorių.

American diplomat, ambassador, Under Secretary of State 1937-1943. In the summer of 1940, he served as the Acting Secretary of State when the Secretary of State Cordell Hull was ill. A main author and editor of the Declaration of July 23. (US State Department)

Benjamin Sumner Welles. Amerykański dyplomata, ambasador, 1937-1943 r. Podsekretarz Stanu Stanów Zjednoczonych. Latem 1940 roku pełnił funkcję Sekretarza Stanu w związku z chorobą Sekretarza Stanu Cordellowi Hullowi. Jeden z głównych autorów i redaktorów Deklaracji z 23 lipca.

Бенджамин Самнер Уэллес. Американский дипломат, посол, секретарь Госдепартамента США с 1937 по 1943 г. Летом 2006 года он занимал пост государственного секретаря во время болезни госсекретаря Корделла Халла. Один из основных авторов и редакторов декларации от 23 июля.

1940 m. liepos 23 d. Benjaminas Sumneris Welleso paskelbta JAV Vyriausybės deklaracija dėl Baltijos valstybių neteisėto prievartinio inkorporavimo į SSRS nepripažinimo.

Declaration of the U.S. Government of 23 July 1940 on the non-recognition of the illegal and forced incorporation of the Baltic States into the USSR issued by Benjamin Sumner Welles. (US State Department)

Deklaracja rządu USA z dn. 23 lipca 1940 r. ogłoszona przez Benjaminą Sumnera Wellesa w sprawie nieuznania nieprawowitego przymusowego włączenia państw bałtyckich do ZSRR.

Декларация правительства США от 23 июля 1940 г., оглашенная Бенджамином Самнером Уэллесом, о непризнании незаконного насильственного присоединения стран Балтии к СССР.

Loy Wesley Hendersonas Amerikiečių teisininkas ir diplomatas. Pirmojo pasaulinio karo metais dirbo JAV Raudonajame kryžiuje. Kaip jo atstovas 1919 m. lankėsi Kaune, čia įsteigė Raudonojo kryžiaus atstovybę. 1924–1938 m. dirbo JAV atstovybėse Rygoje, Kaune, Taline, Maskvoje. 1938–1942 m. JAV Valstybės departamento pareigūnas Rytų Europos reikalų skyriuje, skyriaus vadovo padėjėjas. 1940 m. liepos 23-iosios deklaracijos metmenų rengėjas. Po Antrojo pasaulinio karo – JAV ambasadorius Indijoje ir Irane. Vėliau – universiteto Vašingtone profesorius. Sutuoktinė Elise'a Marie Henrichson, kilusi iš Rygos.

Loy Wesley Henderson American lawyer and diplomat. In 1924–1938, he worked in the U.S. diplomatic representations in Riga, Kaunas, Tallinn, and Moscow. In 1938–1942, he was the Assistant to the Head of the Division of the East European Affairs of the U.S. Department of State. He drafted the main points of the Declaration of 23 July 1940. After World War II, he was Ambassador of the United States to India and Iran. (US State Department)

Amerykański prawnik i dyplomata. Podczas I wojny światowej pracował dla amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Jako jego przedstawiciel w 1919 roku odwiedził Kowno, założył tu przedstawicielstwo Czerwonego Krzyża. W latach 1924–1938 pracował w przedstawicielstwach USA w Rydze, Kownie, Tallinie, Moskwie. W latach 1938–1942 urzędnik Departamentu Stanu USA w Wydziale ds. Spraw Europy Wschodniej, asystent kierownika Wydziału. W 1940 r. sprawozdawca Deklaracji z 23 lipca. Po II wojnie światowej był ambasadorem USA w Indiach i Iranie. Później został profesorem Uniwersytetu w Waszyngtonie. Małżonka Elise Marie Henrichson, pochodząca z Rygi.

Лой Уэсли Хендерсон Американский юрист и дипломат. Во время Первой мировой войны он работал в Красном Кресте США, в качестве представителя которого посетил Каунас в 1919 г. и открыл там представительство Красного Креста. В 1924–1938 гг. работал в представительствах США в Риге, Каунасе, Таллинне, Москве. В 1938–1942 гг. был должностным лицом Государственного департамента США в Отделе по делам Восточной Европы, помощником начальника отдела. Автор проекта декларации 23 июля 1940 г. После Второй мировой войны был послом США в Индии и Иране. Позже стал профессором Вашингтонского университета. Супруга – Элиза Мари Хенрихсон, родом из Риги.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rūmai laikinojoje sostinėje Kaune 1936–1940 m.

Palace of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania in the temporary capital Kaunas in 1936–1940. (LCVA)

Pałac Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej w tymczasowej stolicy Kownie w latach 1936–1940.

Дворец Министерства иностранных дел Литовской Республики во временной столице Каунасе в 1936–1940 гг.

Lietuvos pasiuntinių susitikimas pasiuntinybėje prie Šventojo Sosto. Popiečio kava. Iš kairės: buvęs pasiuntinys Vokietijoje plk. Kazys Škirpa, nuolatinis atstovas prie Tautų Sąjungos ir pasiuntinybės Berne patarėjas Eduardas Turauskas, pasiuntinys Paryžiuje Petras Klimas, LDT šefas Stasys Lozoraitis, pasiuntinys prie Šventojo Sosto Stasys Girdvainis. Roma, Italija, 1940 m. rugsėjis.

Meeting of Lithuanian envoys at the diplomatic representation to the Holy See. Afternoon coffee. Left to right: the former Envoy to Germany Col. Kazys Škirpa, the Permanent Representative to the League of Nations and Counselor to the Legation in Bern Edvardas Turauskas, the Envoy to Paris Petras Klimas, the LDS Chief Stasys Lozoraitis, the Envoy to the Holy See Stasys Girdvainis. Rome, Italy, September 1940. (LCVA)

Spotkanie wysłanników litewskich w staniu Stolicy Apostolskiej. Popołudniowa kawa. Od lewej: były wysłannik do Niemiec płk. Kazys Škirpa, stały przedstawiciel przy Unii Narodów i doradca poselstwa w Bernie Eduardas Turauskas, wysłannik do Paryża Petras Klimas, kierownik LSD Stasys Lozoraitis, wysłannik stanu Stolicy Apostolskiej Stasys Girdvainis. Rzym, Włochy, wrzesień 1940 r.

Встреча посланников Литвы в посольстве у Святого Престола. Послеобеденный кофе. Слева направо: бывший посланник в Германии полковник Казис Шкирпа, постоянный представитель при Лиге Наций и советник посольства в Берне Эдуардас Тураускас, посланник в Париже Пятрас Климас, глава ЛДС Стасис Лозорайтис, посланник при Святом Престоле Стасис Гирдвайнис. Рим, Италия, сентябрь 1940 г.

Lietuvių diplomatija egzilyje: Lietuvos delegatas nuolatinėje atstovybėje prie Tautų Sąjungos rašytojas Jurgis Savickis savo viloje Casa Mafalda studiuoja Le Temps. Luganas, Šveicarija, 1940 m. vasara.

Lithuanian diplomacy in exile: Jurgis Savickis, a writer, Lithuanian delegate to the League of Nations, in his villa Casa Mafalda studies Le Temps. Lugano, Switzerland, summer of 1940. (LCVA)

Litewska dyplomacja na uchodźstwie: litewski delegat w Stałej Misji przy Unii Narodów pisarz Jurgis Savickis studiuje Le Temps w swojej willi Casa Mafalda. Lugano, Szwajcaria, lato 1940 r.

Литовская дипломатия в изгнании: делегат Литвы в постоянном представительстве при Лиге Наций писатель Юргис Савицкис изучает Le Temps на своей вилле Casa Mafalda. Лугано, Швейцария, лето 1940 г.

Lietuvos diplomatai su žmonomis Berne. Iš kairės: LDT šefas ir pasiuntinys Berne dr. Jurgis Šaulys, Elena Taraskevičiūtė-Gerutienė, Lietuvos pasiuntinybės prie Tautų Sąjungos sekretorius Albertas Gerutis, Elena Jankauskaitė-Turauskienė, Lietuvos delegatas prie Tautų Sąjungos ir pasiuntinybės Berne patarėjas Eduardas Turauskas. Bernas, Šveicarija, 1941 m.

Lithuanian diplomats with their wives in Bern. Left to right: the LDS Chief and Envoy in Bern Dr. Jurgis Šaulys, Elena Taraskevičiūtė-Gerutienė, the Secretary of the Lithuanian diplomatic representation to the League of Nations Albertas Gerutis, Elena Jankauskaitė-Turauskienė, the Lithuanian Delegate to the League of Nations and Counselor to the Legation in Bern Edvardas Turauskas. Bern, Switzerland, 1941. (LCVA)

Litewscy dyplomaci z żonami w Bernie. Od lewej: kierownik i wysłannik LSD w Bernie dr. Jurgis Šaulys, Elena Taraskevičiūtė-Gerutienė, sekretarz poselstwa Litwy przy Unii Narodów Albertas Gerutis, Elena Jankauskaitė-Turauskienė, litewski delegat przy Unii Narodów i doradca poselstwa w Bernie Eduardas Turauskas. Berno, Szwajcaria, 1941 r.

Литовские дипломаты с женами в Берне. Слева направо: руководитель и посланник ЛДС в Берне д-р Юргис Шаулис, Елена Тараскявичюте-Герутене, секретарь посольства Литвы в Лиге Наций Альбертас Герутис, Елена Янкаускайте-Тураускене, делегат Литвы в Лиге Наций и советник посольства в Берне Эдуардас Тураускас. Берн, Швейцария, 1941 г.

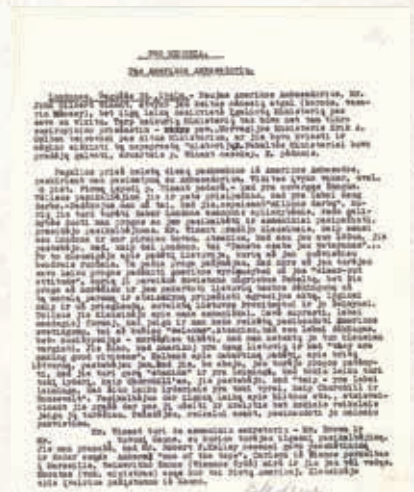

Lietuvos pasiuntinių susitikimas pasiuntinybėje prie Šventojo Sosto – kovos dėl nepriklausomybės strategijos svarstymai. Iš kairės: pasiuntinys Paryžiuje Petras Klimas, buvęs pasiuntinys Berlyne plk. Kazys Škirpa, LDT šefas Stasys Lozoraitis, nuolatinis atstovas prie Tautų Sąjungos ir pasiuntinybės Berne patarėjas Eduardas Turauskas, pasiuntinys prie Šventojo Sosto Stasys Girdvainis.

Meeting of Lithuanian envoys at the diplomatic representation to the Holy See: discussions on the strategy for the independence struggle. Left to right: the Envoy to Paris Petras Klimas, the former Envoy to Berlin Col. Kazys Škirpa, the Lithuanian Diplomatic Service (LDS) Chief Stasys Lozoraitis, the Permanent Representative to the League of Nations and Counselor to the Legation in Bern Edvardas Turauskas, the Envoy to the Holy See Stasys Girdvainis. (LCVA)

Spotkanie wysłanników Litwy w staniu Stolicy Apostolskiej - refleksje na temat strategii walki o niepodległość. Od lewej: wysłannik do Paryża Petras Klimas, były wysłannik do Berlina płk. Kazys Škirpa, kierownik LSD Stasys Lozoraitis, stały przedstawiciel przy Unii Narodów i doradca poselstwa w Bernie Eduardas Turauskas, wysłannik Stolicy Apostolskiej Stasys Girdvainis.

Встреча посланников Литвы в посольстве при Святом Престоле – обсуждения стратегии борьбы за независимость. Слева направо: посланник в Париже Пятрас Климас, бывший посланник в Берлине полковник Казис Шкирпа, глава ЛДС Стасис Лозорайтис, постоянный представитель при Лиге Наций и советник посольства в Берне Эдуардас Тураускас, посланник при Святом Престоле Стасис Гирдвайнис.

Lietuvos pasiuntinio Londone Broniaus Kazio Balučio 1941 m. gegužės 3 d. pro memoria apie susitikimą su JAV ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje Johnu Gilbertu Winantu.

Pro memoria by Bronius Kazys Balutis, the Envoy of Lithuania to London of 3 May 1941 on a meeting with the U.S. Ambassador to the United Kingdom, John Gilbert Winant. (LCVA)

Pro memoria wysłannika Litwy w Londynie Broniusa Kazysa Balutisa w dn. 3 maja 1941 r. o spotkaniu z ambasadorem USA w Wielkiej Brytanii Johnem Gilbertem Winantem.

«Про мемориа» посла Литвы в Лондоне Бронюса Казиса Балутиса о встрече с послом США в Великобритании Джоном Гилбертом Винантом 3 мая 1941 г.

Lietuvos prezidentas 1919–1920 m. ir 1926–1940 m. (1944 m.) Antanas Smetona politinėje emigracijoje JAV. Apie 1941–1943 m.

President of Lithuania Antanas Smetona in political emigration in the U.S. Around 1941–1943 (LVNA)

Prezydent Litwy w latach 1919-1920 i 1926-1940 (1944 r.) Antanas Smetona na emigracji politycznej w USA. Około 1941-1943 r.

Президент Литвы в 1919–1920 гг. и 1926–1940 (1944) гг. Антанас Смятона в политической эмиграции в США. Около 1941–1943 гг.

Lietuvos prezidentas Antanas Smetona su žmona Sofija (centre) 1941 m. pavasarį Čikagoje su JAV dešiniojos politinės pakraipos lietuvių bendruomene.

President of Lithuania Antanas Smetona with his wife Sofija (center) in Chicago with the right-wing Lithuanian American Community in the spring of 1941. (LCVA)

Prezydent Litwy Antanas Smetona z żoną Sofią (w środku) wiosną 1941 r. w Chicago z prawicową społecznością litewską w Stanach Zjednoczonych.

Президент Литвы Антанас Смятона с супругой Софией (в центре) весной 1941 г. в Чикаго с правоуклонной литовской общиной США.

Dešiniojo politinio sparno JAV lietuviai visuomenės ir politikos veikėjai apie 1943–1945 m. Antras iš kairės – politologas Vytautas Abraitis, ketvirtas – teisininkas Antanas Olis, penktas – teisininkas Vincas Rastenis.

Right-wing Lithuanian American public and political figures around 1943–1945. The second from the left - a political scientist Vytautas Abraitis, the fourth - a lawyer Antanas Olis, the fifth - a lawyer Vincas Rastenis. (LVNA)

Litewskie postacie publiczne i polityczne prawicowego skrzydła politycznego w Stanach Zjednoczonych w latach 1943–1945. Drugi od lewej politolog Vytautas Abraitis, czwarty - prawnik Antanas Olis, piąty - prawnik Vincas Rastenis.

Литовские общественные и политические деятели правого политического крыла США около 1943–1945 гг. Второй слева - политолог Витаутас Абрайтис, четвертый - юрист Антанас Олис, пятый – юрист Винцас Растянис.

Lietuvos prezidento 1919–1920 m. ir 1926–1940 m. (1944 m.) Antano Smetonos laidotuvių ceremonija Klivlande, JAV. 1944 m. sausio 13 d.

Funeral ceremony of President of Lithuania Antanas Smetona in Cleveland, USA. 13 January 1944. (LVNA)

Ceremonia pogrzebowa Prezydenta Litwy w latach 1919-1920 i 1926-1940 Antanasa Smetony w Cleveland, USA, 13 stycznia 1944 r.

Похороны президента Литвы в 1919–1920 гг. и 1926–1940 (1944) гг. Антанаса Смятоны в Кливленде, США. 13 января 1944 г.

Lietuvos prezidento 1919–1920 m. ir 1926–1940 m. (1944 m.) Antano Smetonos laidotuvių ceremonija Klivlande, JAV. 1944 m. sausio 13 d.

Funeral ceremony of President of Lithuania Antanas Smetona in Cleveland, USA. 13 January 1944. (LVNA)

Ceremonia pogrzebowa Prezydenta Litwy w latach 1919-1920 i 1926-1940 Antanasa Smetony w Cleveland, USA, 13 stycznia 1944 r.

Похороны президента Литвы в 1919–1920 гг. и 1926–1940 (1944) гг. Антанаса Смятоны в Кливленде, США. 13 января 1944 г.

1934–1938 m. Lietuvos užsienio reikalų ministras, 1940–1941 m. ir 1945–1982 m. Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas Stasys Lozoraitis politinėje emigracijoje. Paryžius, 1961 m.

Stasys Lozoraitis, the 1934-1938 Minister of Foreign Affairs of Lithuania, the Chief of the Lithuanian Diplomatic Service in 1940-1941 and 1945-1982 in political emigration. Paris, 1961. (LCVA)

Minister Spraw Zagranicznych Litwy w latach 1934-1938, kierownik Litewskiej Służby Dyplomatycznej w latach 1940-1941 i 1945-1982. Stasys Lozoraitis na emigracji politycznej. Paryż, 1961 r.

1934-1938 Министр иностранных дел Литвы, глава дипломатической службы Литвы в 1940-1941 гг. и 1945-1982 гг. Стасис Лозорайтис в политической эмиграции. Париж, 1961 г.

Pasiuntinybės prie Šventojo Sosto pirmasis sekretorius Stasys Lozoraitis jaunesnysis kalbasi su Lenkijos ambasados prie Šventojo Sosto patarėju monsinjoru Valerianu Meysz-towicziumi. Roma, 1958 m.

First Secretary of the Mission to the Holy See Stasys Lozoraitis Jr. talks with Monsignor Walerian Meysz-towicz, Counselor of the Polish Embassy to the Holy See. Rome, 1958. (LCVA)

Stasys Lozoraitis młodszy, pierwszy sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej rozmawia z prałatem Walerianem Meysz-towiczem, radcą Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej. Rzym, 1958 r.

Стасис Лозорайтис-младший, первый секретарь посольства при Святом Престоле, беседует с монсеньором Валерианом Мейштовичем, советником посольства Польши при Святом Престоле. Рим, 1958 г.

Šviesos spindulys Lietuvai. Lietuvių pradžios mokykla Cikagoje 1960 m.

Ray of light for Lithuania. Lithuanian Primary School in Chicago in 1960. (LCVA)

„Promień światła dla Litwy”. Litewska Szkoła Podstawowa w Chicago w 1960 roku.

Луч света для Литвы. Литовская начальная школа в Чикаго в 1960 г.

Amerikos lietuvės patriotės tautinio renginio akimirka. Antra iš kairės Stella Abraitienė, trečia – Danguolė Bartkuvienė.

Lithuanian patriots during a moment of a national event. The second from the left is Stella Abraitienė, the third is Danguolė Bartkuvienė. (LVNA)

Amerykańskie litewskie patriotki w chwili wydarzenia narodowego. Druga od lewej Stella Abraitienė, trzecia - Danguolė Bartkuvienė.

Американские патриотки Литвы в момент национального мероприятия. Вторая слева Стелла Абрайтене, третья – Дангуоле Барткувене.

Niujorko lietuviai patriotai „Lojalumo parade“ prieš komunizmą. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

New York Lithuanian patriots in the Loyalty Parade against communism. New York, 1950s. (LVNA)

Litewscy patrioci z Nowego Jorku w „Paradzie Lojalności” przeciwko komunizmowi. Nowy Jork, lata 60 XX wieku.

Нью-йоркские патриоты Литвы на «Параде лояльности» против коммунизма. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto ir Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovų posėdis Niujorke 1955 m. Kalba Eduardas Turauskas.

Meeting of the representatives of the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania and the Lithuanian Diplomatic Service in New York in 1955. Speech delivered by Eduardas Turauskas. (LCVA)

Spotkanie przedstawicieli Centralnego Komitetu Wyzwolenia Litwy i Litewskiej Służby Dyplomatycznej w Nowym Jorku w 1955 r. Przemówienie Eduardasa Turauskasa.

Встреча представителей Верховного комитета освобождения Литвы и Литовской дипломатической службы в Нью-Йорке в 1955 г. Выступает Эдуардас Тураускас.

JAV lietuvių studentų Lietuvos patriotų suvažiavimo Klivlande 1965 m. lapkričio 27 d. momentas.

A moment of the Congress of Lithuanian American students and patriots of Lithuania in Cleveland on 27 November 1965. (LCVA)

Moment ze zjazdu Litewskich Patriotów Studentów w Cleveland w dn. 27 listopada 1965 roku.

Момент съезда американских студентов-литовцев, патриотов Литвы, в Кливленде 27 ноября 1965 г.

JAV lietuvių veikėjų banketas Čikagoje. Iš kairės konsulas Čikagoje dr. Petras Povilas Daužvardis, vyskupas Vincentas Brizgys, prelatas Mykolas Krupavičius, filantropė Marija Rudienė. Kalba pasiuntinys Vašingtone Povilas Žadeikis. Čikaga, 1955 m.

Gala of Lithuanian American figures in Chicago. Left to right: the Consul in Chicago Dr. Petras Povilas Daužvardis, Bishop Vincentas Brizgys, Prelate Mykolas Krupavičius, philanthropist Marija Rudienė. The Envoy to Washington Povilas Žadeikis delivers a speech. Chicago, 1955. (LCVA)

Bankiet litewskich aktywistów w USA, w Chicago. Od lewej konsul w Chicago dr. Petras Povilas Daužvardis, biskup Vincentas Brizgys, prałat Mykolas Krupavičius, filantrop Marija Rudienė. Przemawia wysłannik w Waszyngtonie Povilas Žadeikis. Chicago, 1955 r.

Банкет американско-литовских деятелей в Чикаго. Слева направо: консул в Чикаго д-р Пятрас Повилас Даужвардис, епископ Винцентас Бризгис, прелат Миколас Крупавичюс, благотворитель Мария Рудене. Выступает пресс-секретарь Вашингтона Повилас Жадейкис. Чикаго, 1955 г.

LDT šefas Stasys Lozoraitis su žmona Vincenta (sėdi greta kairėje) Čikagoje, Amerikos lietuvių draugijoje. 1968 m. rugsėjis.

LDS Chief Stasys Lozoraitis with his wife Vincenta (sitting next to each other on the left) in Chicago, in the Lithuanian American Society. September 1968. (LCVA)

Kierownik LSD Stasys Lozoraitis z żoną Wincentą (siedzącą po lewej) w Chicago, w towarzystwie amerykańskich Litwinów. Wrzesień 1968 r.

Глава ЛДС Стасис Лозорайтис с женой Винцентой (сидит рядом слева) в Чикаго, в Литовско-Американском содружестве. Сентябрь 1968 г.

Jaunųjų kovotojų už Lietuvą rate. LDT šefas Stasys Lozoraitis Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone su lietuvių diplomatais ir skautais. 1956 m. birželis.

In the circle of the young fighters for Lithuania. The LDS Chief Stasys Lozoraitis at the Lithuanian diplomatic representation in Washington with Lithuanian diplomats and scouts. June 1956. (LCVA)

W kręgu młodych bojowników o Litwę. Kierownik LSD Stasys Lozoraitis w poselstwie Litwy w Waszyngtonie z litewskimi dyplomatami i harcerzami. Czerwiec 1956 r.

В кругу молодых борцов за Литву. Глава ЛДС Стасис Лозорайтис в посольстве Литвы в Вашингтоне с литовскими дипломатами и разведчиками. Июнь 1956 г.

Baltijos šalių atstovų (skautų) antisovietinė manifestacija 1965 m. lapkričio 13 d. Jungtinių Tautų Saugumo tarybos posėdžių salėje. Niujorkas, 1965 m.

Anti-Soviet manifestation of the representatives of the Baltic States (scouts) on 13 November 1965 in the Chamber of the United Nations Security Council. New York, 1965. (LCVA)

Antyradziecka manifestacja przedstawicieli państw bałtyckich (harceryzy) w dn. 13 listopada 1965 roku w sali Rady Bezpieczeństwa ONZ. Nowy Jork, 1965 r.

Антисоветская демонстрация представителей (скаутов) Прибалтийских стран 13 ноября 1965 г. в зале заседаний Совета Безопасности ООН. Нью-Йорк, 1965 год.

„Lojalumo paradas“. SSRS pavergtų tautų demonstracija Niujorke prieš Kremliaus imperinę politiką. Niujorkas, 1953–1956 m.

Loyalty Parade. Demonstration of USSR-enslaved nations in New York against Kremlin imperial policies. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

„Parada lojalności“. Demonstracja zniewolonych przez ZSRR narodów w Nowym Jorku przeciwko imperialnej polityce Kremļa. Nowy Jork, 1953–1956.

«Парад лояльности». Демонстрация поработанных СССР народов в Нью-Йорке против имперской политики Кремля. Нью-Йорк, 1953–1956 гг.

SSRS pavergtų tautų protesto demonstracija Niujorke. Amerikos lietuviai reikalauja laisvės Lietuvai. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

Protest demonstration of USSR-enslaved nations in New York. Lithuanian Americans demand freedom for Lithuania. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

Demonstracja protestów zniewolonych narodów w ZSRR w Nowym Jorku. Amerykańscy Litwini domagają się wolności dla Litwy. Nowy Jork, lata 60 XX wieku.

Демонстрация протеста поработанных СССР народов в Нью-Йорке. Американские литовцы требуют свободу Литве. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

SSRS Europos pavergtų tautų atstovų grupė tautiniais drabužiais antisovietinėje demonstracijoje Niujorke. XX a. 6-asis deš.

Representative group of the USSR-enslaved nations in Europe decked in national clothes during an anti-Soviet demonstration in New York. 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

Grupa przedstawicieli europejskich narodów zniewolonych ZSRR w strojach narodowych podczas antyradzieckiej demonstracji w Nowym Jorku. Lata 60 XX wieku.

Группа представителей европейских народов, поработанных СССР, в национальной одежде во время антисоветской демонстрации в Нью-Йорке. 50-е годы XX в.

Laisvę Lietuvai – Amerikos lietuvaitės protesto demonstracijoje Niujorke prieš SSRS įvykdytą Lietuvos okupaciją ir aneksiją. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

Freedom for Lithuania: Lithuanian American ladies in a protest demonstration in New York against the occupation and annexation of Lithuania by the USSR. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

„Wolność dla Litwy“ - amerykańskie Litwinki w demonstracji przeciwko okupacji i aneksji Litwy przez ZSRR w Nowym Jorku. Nowy Jork. Lata 60 XX wieku.

Свободу Литве - американские литовки на демонстрации протеста в Нью-Йорке против оккупации и аннексии Литвы со стороны СССР. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

Lietuvos viltis. Lietuvaitė protesto demonstracijoje prieš SSRS įvykdytą Lietuvos okupaciją ir aneksiją. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

Lithuania's hope. A Lithuanian girl in a protest demonstration against the occupation and annexation of Lithuania by the USSR. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

„Nadzieja Litwy“. Litwinka w demonstracji protestacyjnej przeciwko okupacji i aneksji Litwy przez ZSRR. Nowy Jork, lata 60 XX wieku.

Надежда Литвы. Литовская женщина на демонстрации протеста против оккупации и аннексии Литвы СССР. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

„1940-aisiais raudonieji pavergė Lietuvą, o šiandien – jau trečdalis pasaulio“: lietuviai tautiniais drabužiais antisovietinėje demonstracijoje Niujorke. XX a. 6-asis deš.

“In the 1940s, the Reds enslaved Lithuania, and today - a third of the world”: Lithuanians dressed in national clothes during an anti-Soviet demonstration. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

„W roku 1940 Czerwoni zniewolili Litwę, a dziś - jedną trzecią świata“: Litwini w strojach narodowych podczas antyradzieckiej demonstracji w Nowym Jorku. Lata 60 XX wieku.

«В 1940-е красные поработили Литву, а сегодня – уже треть мира»: литовцы в национальной одежде на антисоветской демонстрации в Нью-Йорке. 50-е годы XX в.

Amerikos lietuviai patriotai demonstracijoje prieš SSRS okupacinę politiką reikalauja laisvės Lietuvai. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

Lithuanian American patriots demand freedom for Lithuania in a demonstration against the USSR occupation policy. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

AmerikaŃscy litewscy patrioci Źadaj wolnoŃci dla Litwy w demonstracji przeciwko polityce okupacyjnej ZSRR. Nowy Jork, lata 60 XX wieku.

Американские патриоты Литвы требуют свободы для Литвы на демонстрации против оккупационной политики СССР. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

Amerikos lietuviai protesto demonstracijoje prieš SSRS įvykdytą Lietuvos aneksiją. Niujorkas, XX a. 6-asis deš.

Lithuanian American patriots in a protest demonstration against the annexation of Lithuania by the USSR. New York, 2 May 1953. (G. Penikas, LCVA)

AmerikaŃscy Litwini w demonstracji protestacyjnej przeciwko aneksji Litwy przez ZSRR. Nowy Jork, lata 60 XX wieku.

Американские литовцы на демонстрации протеста против аннексии Литвы СССР. Нью-Йорк, 50-е годы XX в.

Baltijos Źali piliečių politin emigrant antisovietin demonstracija Niujorke. 1965 m. lapkričio 13 d.

Anti-Soviet demonstration of political emigrants and the Baltic States nationals in New York. 13 November 1965. (J. Garla, LCVA)

Antyradziecka demonstracja emigrant politycznych obywateli kraj bałtyckich w Nowym Jorku. 13 listopada 1965 r.

Антивоветская демонстрация политэмигрантов – прибалтийских граждан в Нью-Йорке. 13 ноября 1965 г.

Lietuviai patriotai prie JTO bstins Niujorke reikalauja laisvs Lietuvai. 1965 m. lapkričio 13 d.

Lithuanian patriots demand freedom for Lithuania at the UN headquarters in New York. 13 November 1965. (J. Garla, LCVA)

Litewscy patrioci w siedzibie ONZ w Nowym Jorku domagaj si wolnoŃci dla Litwy. 13 listopada 1965 r.

Литовские патриоты возле штаб-квартиры ООН в Нью-Йорке требуют свободу для Литвы. 13 ноября 1965 г.

Amerikos lietuvių demonstracija prie JTO būstinės Niujorke prieš Lietuvos sovietin pavergimą. 1965 m. lapkričio 13 d.

Demonstration of Lithuanian Americans against Lithuania's Soviet enslavement at the UN headquarters in New York. 13 November 1965. (J. Garla, LCVA)

Demonstracja amerykaŃskich Litwinw w siedzibie ONZ w Nowym Jorku przeciwko sowieckiemu zniewoleniu Litwy. 13 listopada 1965 r.

Демонстрация американских литовцев возле штаб-квартиры ООН в Нью-Йорке против советского порабощения Литвы. 13 ноября 1965 г.

Lietuvos Steigiamojo Seimo 35 m. jubiliejaus iškilmės Niujorke. Prezidiumo centre – Vasario 16-osios akto signataras, LSDP lyderis, VLIK narys Steponas Kairys. 1953 m.

Festivities of the 35th anniversary of the Lithuanian Constituent Seimas in New York. Steponas Kairys, a co-signatory of the Act of 16 February, the leader of the Lithuanian Social Democratic Party, a member of VLIK, is in the center of the Presidium. 1953. (LCVA)

Obchody 35-tej rocznicy litewskiego Sejmu Ustawodawczego w Nowym Jorku. W centrum Prezydium - Steponas Kairys, sygnatariusz Aktu Niepodległości z 16 lutego, przywódca LPSD (Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej), członek CKWL (Centralnego Komitetu Wyzwolenia Litwy). 1953 r.

Торжество по случаю 35-летия Учредительного собрания Литвы в Нью-Йорке. В центре президиума - Стяпонас Кайрис, сигнатар Акта от 16 февраля, лидер ЛСДП, член ВЛИК. 1953 г.

JAV radijo stoties Free Europe lietuviško skyriaus įkurtuvės. Iš kairės: JAV valstybės departamento atstovas Robertas Danielis Murphy, Alena Vileišytė-Devenienė ir laidų vedėjas Peteris Yarrow. Vašingtonas, 1953 m.

Housewarming party of the Lithuanian branch of the U.S. radio station Free Europe. Left to right: Robert Daniel Murphy, a representative of the U.S. Department of State, Alena Vileišytė-Devenienė and Peter Yarrow, program host. Washington, D.C., 1953. (LCVA)

Ceremonia otwarcia litewskiego oddziału amerykańskiej stacji radiowej Wolna Europa. Od lewej: Robert Daniel Murphy, przedstawiciel Departamentu Stanu USA, Alena Vileišytė-Devenienė i prowadzący ceremonię Peter Yarrow. Waszyngton, 1953 r.

Новоселье литовского отдела американской радиостанции «Free Europe». Слева направо: представитель Госдепартамента США Роберт Дэниел Мерфи, Алена Вилейшите-Девенене и радиоведущий Питер Ярроу. Вашингтон, 1953 год.

Klivlando lietuvių vaikų eisena Pirmosios Komunijos proga į šv. mišias Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje. 1966 m. gegužės 1 d.

Procession of Lithuanian children of Cleveland for the holy Mass at the Church of Our Lady of Perpetual Help on the occasion of the First Communion. 1 May 1966. (J. Garla, LCVA)

Procesja litewskich dzieci z Cleveland z okazji Pierwszej Komunii do św. Mszy w kościele Nieustającej Pomocy Matki Bożej. 1 maja 1966 r.

Шествие литовских детей из Кливленда по случаю Первого причастия к мессе в Церкви Богоматери Неустанной Помощи. 1 мая 1966 г.

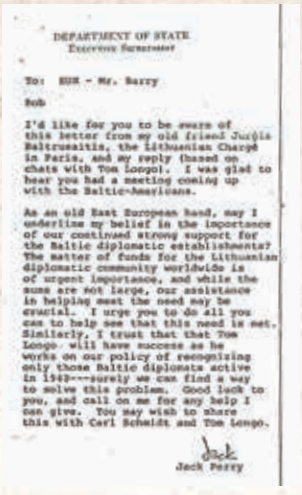

Gražiausios lietuvių rinkimų akimirka Klivlande šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Centre – konkurso nugalėtoja Nijolė Grybauskaitė. 1966 m. gegužės 21 d.

A moment of the most beautiful Lithuanian pageantry in St. George Lithuanian Parish Hall in Cleveland. The pageantry winner Nijolė Grybauskaitė in the center. 21 May 1966. (J. Garla, LCVA)

Chwila z wyborów najpiękniejszej Litwinki w Cleveland w litewskiej sali parafialnej kościoła św. Jerzego. W środku - zwyciężczyni konkursu Nijolė Grybauskaitė. 21 maja 1966 r.

Момент выбора самой красивой литовки Кливленде в литовском приходском зале Св. Георгия. В центре – победительница конкурса Нийоле Грибаускайте. 21 мая 1966 г.

Lietuvos reikalų patikėtinio Paryžiuje prof. Jurgio Baltrušaičio jaunesniojo 1974 m. liepos 9 d. pro memoria apie didžiųjų valstybių politiką ir artėjančios Helsinkio konferencijos rezultatus.

Pro memoria of Prof. Jurgis Baltrušaitis Jr., Chargé d'Affaires of Lithuania in Paris, of 9 July 1974 on the policies of the great powers and the outcomes of the forthcoming Helsinki Conference. (LCVA)

Pro memoria w sprawie polityki wielkich mocarstw i wyniku zbliżającej się konferencji helsińskiej ogłoszonej przez litewskiego komisarza do spraw w Paryżu prof. Jurgis Baltrušaitis młodszy w dn. 9 lipca 1974 roku.

«Про мемориа» поверенного по делам Литвы в Париже проф. Юргиса Балтрушайтиса-младшего о политике великих держав и результатах предстоящей Хельсинкской конференции от 9 июля 1974 г.

JAV prezidentas Ronaldas Reaganas – Baltijos valstybių nepriklausomybės rėmėjas, 1981 m. pradėjęs lemiamą ir pergalingą žygį prieš „blogio imperiją“.

U.S. President Ronald Reagan, a supporter of the Baltic States independence, having embarked on a decisive and victorious quest against the “evil empire” in 1981. (LCVA)

Prezydent USA Ronald Reagan – zwolennik niepodległości państw bałtyckich, który w 1981 roku rozpoczął decydujący i zwycięski marsz przeciwko „imperium zła“.

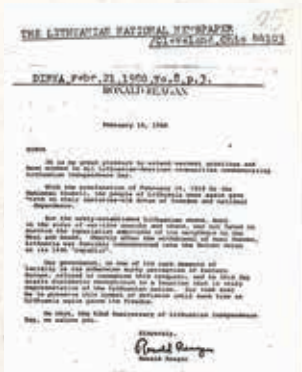
Президент США Рональд Рейган – сторонник независимости стран Балтии, начавший решительный и победоносный марш против «империи зла» в 1981 году.

JAV Valstybės departamento pareigūno Jacko Perry raštas JAV Valstybės departamento SSRS reikalų skyriaus direktoriaus pavaduotojui Robertui L. Barry Lietuvos ir kitų Baltijos šalių reikalui.

Letter by Jack Perry, the U.S. Department of State officer, to Robert L. Barry, Deputy Director of the Soviet Affairs of the U.S. Department of State, on Lithuania and other Baltic States. (LCVA)

Pismo Jacka Perry'ego, urzędnika Departamentu Stanu USA, do Roberta L. Barry'ego, zastępcy dyrektora Wydziału ds. Departamentu Spraw Państwowych ZSRR dotyczące spraw Litwy i innych krajów bałtyckich.

Письмо сотрудника Госдепартамента США Джека Перри заместителю директора Советского отдела Госдепартамента США по делам Литвы и других балтийских стран Роберту Л. Барри.

JAV prezidento Ronaldo Reagano 1980 m. vasario 14 d. sveikinimas JAV lietuvių savaitraščiui Dirva ir Lietuvai nacionalinės Nepriklausomybės dienos – Vasario 16-osios – proga.

Letter of congratulations by U.S. President Ronald Reagan of 14 February 1980 to the Lithuanian American weekly Dirva on the occasion of 16 February, the National Independence Day. (LCVA)

Gratulacje Prezydenta USA Ronald'a Reagan'a w dn. 14 lutego 1980 roku dla litewskiego tygodnika „Dirva” (pol. „Grun”) i dla Litwy z okazji Narodowe-go Święta Niepodległości - 16 lutego.

Поздравление президента США Рональда Рейгана от 14 февраля 1980 года литовскому еженедельнику «Дирва» и Литве по случаю национального Дня независимости - 16 февраля.

Lietuvos reikalų patikėtinio Vašingtone Stasio Antano Bačkio 1980 m. vasario 28 d. pro memoria apie Vasario 16-osios paminėjimą Lietuvos pasiuntinybėje ir JAV (2 lapai).

Pro memoria of Stasys Antanas Bačkis, Chargé d'Affaires of Lithuania in Washington, of 28 February 1980 on the celebration of 16 February in the Lithuanian diplomatic representation and the USA. (LCVA)

Pro memoria z dn. 28 lutego 1980 r. z okazji obcho-dów Narodowego Święta Niepodległości - 16 lutego, ogłoszonej przez Stasysa Antanasa Bačkisa, komisarza ds. litewskich w poselstwie Litwy i USA (2 strony).

«Про мемориа» поверенного по делам Литвы в Вашингтоне Стасиса Антанаса Бачкиса от 28 февраля 1980 г. о праздновании 16 февраля в посольстве Литвы и США (2 страницы).

JAV valstybės sekretoriaus George'o P. Shultzo 1985 m. vasario 11 d. sveikinimas Lietuvos reikalų patikėtinui Vašingtone Stasiui Antanui Bačkui ir Lietuvai Nepriklausomybės dienos – Vasario 16-osios – proga.

Letter of congratulations by the U.S. Secretary of State George P. Shultz of 11 February 1985 to Stasys Antanas Bačkis, Chargé d'Affaires of Lithuania in Washington, on the occasion of 16 February, the National Independence Day. (LCVA)

Gratulacje Sekretarza Stanu USA George P. Shultza w dn. 11 lutego 1985 r. dla Stasysa Antanasa Bačkisa, litewskiego komisarza do spraw Litwy w Waszyngtonie oraz dla Litwy z okazji Narodowe-go Święta Niepodległości - 16 lutego.

Поздравление госсекретаря США Джорджа П. Шульца от 11 февраля 1985 г. поверенному по делам Литвы в Вашингтоне Стасису Антанасу Бачкису и Литве по случаю Дня независимости – 16 февраля.

LDT šefas Stasys Lozoraitis ir Lietuvos reikalų patikėtinis Paryžiuje prof. Jurgis Baltrušaitis jaunesnysis. Paryžius, apie 1961–1962 m.

LDS Chief Stasys Lozoraitis and Chargé d'Affaires of Lithuania in Paris Prof. Jurgis Baltrušaitis Jr. Paris, around 1961-1962. (LCVA)

Kierownik LSD Stasys Lozoraitis i komisarz ds. Litewskich w Paryżu prof. Jurgis Baltrušaitis młodszy. Paryż, około 1961-1962 r.

Глава ЛДС Стасис Лозорайтис и поверенный по делам Литвы в Париже проф. Юргис Балтрушайтис-младший. Париж, около 1961-1962 гг.

LDT šefo Stasio Lozoraičio vizitas Prancūzijoje. Iš kairės Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje sekretorius Antanas Liutkus, Stasys Lozoraitis, Amerikos lietuvaitė studentė Gražina Norvilaitė, Lietuvos reikalų patikėtinis Paryžiuje Jurgis Baltrušaitis jaunesnysis. Paryžius, 1961 m.

Visit of the LDS Chief Stasys Lozoraitis to France. Left to right: Secretary of the Lithuanian diplomatic representation in Paris Antanas Liutkus, Stasys Lozoraitis, Lithuanian American student Gražina Norvilaitė, Chargé d'Affaires of Lithuania in Paris Jurgis Baltrušaitis Jr. Paris, 1961. (LCVA)

Wizyta kierownika LSD Stasysa Lozoraitisa we Francji. Od lewej: Antanas Liutkus, sekretarz poselstwa Litwy w Paryżu, Stasys Lozoraitis, amerykańska studentka z Litwy Gražina Norvilaitė i Jurgis Baltrušaitis młodszy, komisarz ds. Litewskich w Paryżu. Paryż, 1961 r.

Визит главы ЛДС Стасиса Лозорайтиса во Францию. Слева направо: секретарь посольства Литвы в Париже Антанас Люткус, Стасис Лозорайтис, американско-литовская студентка Гражина Норвилайте, поверенный по делам Литвы в Париже Юргис Балтрушайтис-младший. Париж, 1961 г.

Lietuvių diplomatų Bačkių šeima prie jėzuitų koplyčios Rue de Grenelle, Paryžiuje 1958 m. Iš kairės: Lietuvos reikalų patikėtinis Paryžiuje Stasys Antanas Bačkis, sūnus Audrys Juozas Bačkis, Ona Galvydaitė-Bačkienė, sūnus Ričardas Bačkis.

Bačkis family of Lithuanian diplomats at the Jesuit chapel on Rue de Grenelle, Paris, in 1958. Left to right: Stasys Antanas Bačkis, Chargé d'Affaires of Lithuania in Paris, son Audrys Juozas Bačkis, Ona Galvydaitė-Bačkienė, son Ričardas Bačkis. (LCVA)

Rodzina Bačkisów litewskich dyplomatów w kaplicy jezuickiej przy Rue de Grenelle w Paryżu w 1958 roku. Od lewej: Stasys Antanas Bačkis, komisarz ds. Litewskich w Paryżu, syn Audrys Juozas Bačkis, Ona Galvydaitė-Bačkienė, syn Ričardas Bačkis.

Семья литовских дипломатов Бачкисов в капелле иезуитов на улице Гренель в Париже в 1958 году. Слева направо: Уполномоченный по делам Литвы в Париже Стасис Антанас Бачкис, сын Аудрис Юозас Бачкис, Она Гальвидайте-Бачкене, сын Ричардас Бачкис.

LDT šefo Stasio Lozoraičio susitikimas su Amerikos lietuviais. Čikaga, 1968 m. rugsėjis.

Meeting of the LDS Chief Stasys Lozoraitis with Lithuanian Americans. Chicago, September 1968. (LCVA)

Spotkanie kierownika LSD Stasysa Lozoraitisa z amerykańskimi Litwinami. Chicago, wrzesień 1968 r.

Встреча главы ЛДС Стасиса Лозорайтиса с американскими литовцами. Чикаго, сентябрь 1968 г.

ALT suvažiavimo delegacija pas JAV senatorių, būsimąjį prezidentą Johną Fitzgeraldą Kennedį (centre). Vašingtonas, 1958 m. birželio 27–28 d.

American Lithuanian Council (ALT) Congress delegation visiting the U.S. Senator and the future President John Fitzgerald Kennedy (center). Washington, D.C., 27-28 June 1958. (LCVA)

Delegacija Kongresu RAL (Rady Amerykańskich Litwinów) u senatora USA, przyszłego Prezydenta Johna Fitzgeralda Kennedy'ego (w środku). Waszyngton, 27-28 czerwca 1958 r.

Делегация съезда ЛАК к сенатору США, будущему президенту Джону Фицджеральду Кеннеди (в центре). Вашингтон, 27-28 июня 1958 г.

Amerikos lietuvių kovotojų už Lietuvos laisvę delegacija pas JAV senatorių Robertą Francį Kennedį. Vašingtonas, 1968 m. spalio 23 d.

Delegation of Lithuanian American fighters for Lithuanian freedom visiting the U.S. Senator Robert Francis Kennedy. Washington, D.C., 23 October 1968. (LCVA)

Delegacija amerykańskich litewskich bojowników o wolność u senatora USA Roberta Francisa Kennedy'ego. Waszyngton, 23 października 1968 r.

Делегация американско-литовских борцов за свободу к сенатору США Роберту Фрэнсису Кеннеди. Вашингтон, 23 октября 1968 года.

JAV lietuvių protesto mitingas, smerkiantis sovietinį režimą Lietuvoje ir pagerbiantis Romo Kalantos auką Kaune, Laisvės alėjoje. Marketo parkas, Čikaga, 1972 m. gegužė.

Lithuanian American protest rally condemning the Soviet regime in Lithuania and honoring the victim Romas Kalanta in Laisvės Alėja, Kaunas. Marquette Park, Chicago, May 1972. (LCVA)

Litewski wiec protestacyjny w USA, potępiający sowiecki reżim na Litwie i oddający cześć ofierze Romasa Kalanty w Kownie, w Alei Wolności. Market Park, Chicago, maj 1972 r.

Митинг протеста литовцев США, осуждающих советский режим в Литве и чествующих жертву Ромаса Каланты в Каунасе, на аллее Лайсвес. Маркет-парк, Чикаго, май 1972 года.

Amerikos lietuvių aštuntojo kongreso Čikagoje akimirka. Centre lietuvių kilmės Holivudo žvaigždė Ruta Lee (Ruta Mary Kilmonis). Čikaga, 1974 m. rugsėjo 28–29 d.

A moment of the eighth Lithuanian American Congress in Chicago. Hollywood star of Lithuanian origin Ruta Lee (Ruta Mary Kilmonis) is in the center. Chicago, 28-29 September 1974. (V. Noreika, LCVA)

Chwila z VIII Kongresu Amerykańskich Litwinów w Chicago. W środku hollywoodzka gwiazda litewskiego pochodzenia Ruta Lee (Ruta Mary Kilmonis). Chicago, 28-29 września 1974 r.

Момент восьмого конгресса американских литовцев в Чикаго. В центре - голливудская звезда литовского происхождения Рута Ли (Рута Мэри Килмонис). Чикаго, 28-29 сентября 1974 г.

Lietuvos, Latvijos, Estijos delegacijų priėmimas Baltuosiuose rūmuose pas prezidentą Geraldą Fordą (stalo dešinėje, centre, šviesiu švarku). Vašingtonas, 1975 m. liepos 25 d.

Reception of Lithuanian, Estonian and Latvian delegations at the White House with President Gerald Ford (on the right of the table, in the center, in a light jacket). Washington, D.C., 25 July 1975. (LCVA)

Przyjęcie delegacji z Litwy, Łotwy i Estonii w Białym Domu z Prezydentem Geraldem Fordem (po prawej stronie stołu, po środku, w jasnej marynarce). Waszyngton, 25 lipca 1975 r.

Прием делегаций Литвы, Латвии и Эстонии в Белом доме президентом Джеральдом Фордом (справа от стола, в центре, в светлом пиджаке). Вашингтон, 25 июля 1975 г.

VLIK ir Pasaulio pabaltijiečių santalkos delegacija Europos Parlamento plenarinės sesijos posėdyje Strasbūre, kuriame buvo priimta rezoliucija dėl Baltijos šalių dekolonizavimo. Strasbūras, 1983 m. sausio 13 d.

Delegation of Supreme Committee for the Liberation of Lithuania (VLIK) and the World Baltic Assembly to the plenary session of the European Parliament in Strasbourg, where a resolution on the decolonization of the Baltic States was adopted. Strasbourg, 13 January 1983. (LCVA)

Delegacija CKWL i Światowego Zgromadzenia Bałtyckiego na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w Strasburgu, gdzie przyjęto rezolucję w sprawie dekolonizacji krajów bałtyckich. Strasburg, 13 stycznia 1983 r.

Делегация ВЛИК и Всемирной Балтийской Ассамблеи на пленарной сессии Европарламента в Страсбурге, где была принята резолюция о деколонизации стран Балтии. Страсбург, 13 января 1983 г.

JAV lietuvių veikėjas, JAV Vyriausybės aplinkos apsaugos pareigūnas Valdas Adamkus ir Stasys Lozoraitis jaunesnysis bankete su JAV senatoriumi Charles'iu Hartingu Percy'iu (centre). „Palmer house“ viešbutis, Čikaga, 1979 m. gegužės 26 d.

Lithuanian American figure, the U.S. Environmental Protection official Valdas Adamkus and Stasys Lozoraitis Jr., at a gala with the U.S. Senator Charles Harting Percy (center). Palmer House Hotel, Chicago, 26 May 1979. (LCVA)

Valdas Adamkus, litewska postać w USA, urzędnik rządu USA ds. Ochrony Środowiska, i Stasys Lozoraitis młodszy na bankiecie z amerykańskim senatorem Charlesem Hartingiem Percym (w środku). Hotel „Palmer House“, Chicago, 26 maja 1979 r.

Валдас Адамкус, американско-литовский деятель, должностное лицо Правительства США по охране окружающей среды, и Стасис Лозорайтис-младший на банкете с сенатором США Чарльзом Хартингом Перси (в центре). Отель «Палмер-хаус», Чикаго, 26 мая 1979 года.

Stasys Lozoraitis jaunesnysis ir Alma Adamkienė. Adamkų rezidencija Čikagoje, 1982 m. spalio 10 d.

Stasys Lozoraitis Jr. and Alma Adamkienė. Adamkus Residence in Chicago, 10 October 1982. (LCVA)

Stasys Lozoraitis młodszy i Alma Adamkienė. Rezydencja Adamkusów w Chicago, 10 października 1982 r.

Стасис Лозорайтис-младший и Альма Адамкене. Резиденция Адамкусов в Чикаго, 10 октября 1982 года.

Lietuvos Nepriklausomybės dienos – Vasario 16-osios – minėjimas JAV Merilando universitete 1990 m. vasario 25 d. Tribūnoje Lietuvos reikalų patikėtinis Vašingtone Stasys Lozoraitis jaunesnysis.

Lithuanian dissident, a co-founder of the Lithuanian Helsinki Group, political prisoner Viktoras Petkus (left) with the U.S. Department of State's security officers. Washington, D.C., November 1989. (LCVA)

Obchody Świąta Niepodległości Litwy.- 16 lutego - na Uniwersytecie w Maryland, USA w dn. 25 lutego 1990 roku. Na trybunie Stasys Lozoraitis młodszy, komisarz ds. Litewskich w Waszyngtonie.

Празднование Дня независимости Литвы - 16 февраля - в Университете штата Мэриленд, США, 25 февраля 1990 г. Стасис Лозорайтис-младший, уполномоченный по делам Литвы в Вашингтоне.

Lietuvių disidentas, vienas Helsinkio grupės Lietuvoje įkūrėjų, politinis kalinys Viktoras Petkus (kairėje) su JAV Valstybės departamentu apsaugos pareigūnais. Vašingtonas, 1989 m. lapkritis.

Celebration of 16 February, the Lithuanian Independence Day, at the University of Maryland, USA, on 25 February in 1990. Stasys Lozoraitis Jr., Chargé d'Affaires of Lithuania in Washington. (LCVA)

Litewski dysydent, jeden z założycieli Grupy Helsińskiej na Litwie, więzień polityczny Viktoras Petkus (z lewej) z urzędnikami bezpieczeństwa Departamentu Stanu USA. Waszyngton, 1989 r. listopad.

Литовский диссидент, один из основателей Литовской Хельсинкской группы, политзаключенный Викторас Пяткус (слева) с сотрудниками службы безопасности Госдепартамента США. Вашингтон, ноябрь 1989 г.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis su VLIK pirmininku dr. Kaziu Bobeliu ir vicepirmininku Domu Krivicku. Lietuvos pasiuntinybė, Vašingtonas, 1990 m. gruodžio 10 d.

Chairman of the Supreme Council of the Republic of Lithuania Prof. Vytautas Landsbergis with the Chairman of Supreme Committee for the Liberation of Lithuania (VLIK) Dr. Kazys Bobelis and the Vice Chairman Domas Krivickas. Lithuanian diplomatic representation, Washington, D.C., 10 December 1990. (LCVA)

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej prof. Vytautas Landsbergis z Prezesem CKWL dr. Kazys Bobelis i Wiceprezesem Domasem Krivickasem. Poselstwo Litwy, Waszyngton, 10 grudnia 1990 r.

Председатель Верховного Совета Литовской Республики проф. Витаутас Ландсбергис с председателем ВЛИК д-ром Казисом Бобялисом и вице-премьером Домасом Кривицкасом. Посольство Литвы, Вашингтон, 10 декабря 1990 г.

1991-05-09 Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV S. Lozoraitis jaunesnysis ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis Lietuvos ambasadoje Vašing-

tone, 1991 m. gegužės 9 d.

Ambassador of the Republic of Lithuania to the United States Stasys Lozoraitis Jr., and the Chairman of the Supreme Council of Lithuania Vytautas Landsbergis at the Lithuanian Embassy in Washington, 9 May 1991. (LCVA)

09.05.1991 Ambasador Republiki Litewskiej w USA S. Lozoraitis młodszy i Przewodniczący Rady Najwyższej Litwy V. Landsbergis w Ambasadzie Litwy w Waszyngtonie, 9 maja 1991 r.

09.05.1991. Посол Литовской Республики в США С. Лозорайтис-младший и председатель Верховного Совета Литвы В. Ландсбергис в посольстве Литвы в Вашингтоне, 9 мая 1991 г.

1997-07-13 Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas ir JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright Lietuvoje Prezidento rūmuose. Vilnius, 1997 m. liepos 13 d.

President of the Republic of Lithuania Algirdas Brazauskas and the U.S. Secretary of State Madeleine Albright at the Presidential Palace of Lithuania. Vilnius, 13 July 1997. (LCVA)

13.07.1997 Prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas i Sekretarz Stanu USA Madeleine Albright w Pałacu Prezydenckim Litwy. Wilno, 13 lipca 1997 r.

13.07.1997. Президент Литовской Республики Альгирдас Бразаускас и Государственный секретарь США Мадлен Олбрайт в Президентском дворце Литвы. Вильнюс, 13 июля 1997 г.

LR Ambasadorius JAV R. Kriščiūnas ir JAV Valstybės sekretorius Mike Pompeo su sutuoktinėmis

Lithuanian Ambassador to the United States Rolandas Kriščiūnas and the U.S. Secretary of State Mike Pompeo with their spouses. (R. Dačkus, Office of the President of the Republic of Lithuania)

Ambasador Litwy w Stanach Zjednoczonych R. Kriščiūnas i Sekretarz Stanu USA Mike Pompeo i ich małżonkowie.

Посол Литвы в США Р. Кришчиюнас и госсекретарь США Майк Помпео с супругами.

1992 JAV ambasadorius Lietuvoje Darrylas Normanas Johnsonas. Vilnius, 1992 m.

U.S. Ambassador to Lithuania Darryl Norman Johnson. Vilnius, 1992. (LCVA)

1992 r. Ambasador USA na Litwie Darryl Norman Johnson. Wilno, 1992 r.

1992. Посол США в Литве Дэррил Норман Джонсон. Вильнюс, 1992 г.

2003-09-11 Vilniuje prie JAV ambasados paminėtos antrosios 2001 m. rugsėjo 11-osios tragedijos metinės. JAV ambasadorius Stephenas D. Mullas su žmona tylos minute pagerbia žuvusiųjų atminimą. Vilnius, 2003 m. rugsėjo 11 d.

Second anniversary of the September 11 tragedy commemorated at the U.S. Embassy in Vilnius. U.S. Ambassador Stephen D. Mull and his wife observe a minute of silence in memoriam. Vilnius, 11 September 2003. (ELTA)

11.09.2003 Druga rocznica tragedii 11 września 2001 r. została wspomniana w ambasadzie USA w Wilnie. Ambasador USA Stephen D. Mull i jego żona poświęcają minutę ciszy na pamięć ofiar. Wilno, 11 września 2003 r.

11.09.2003. Возле посольства США в Вильнюсе отметили вторую годовщину трагедии 11 сентября 2001 г. Посол США Стивен Д. Малл с женой почтили память погибших минутой молчания. Вильнюс, 11 сентября 2003 г.

2010-07-23 Vilniuje, Vašingtono aikštėje Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Emanuelio Zingerio iniciatyva surengtas JAV Vyriausybės deklaracijos dėl Baltijos valstybių neteisėto prievartinio inkorporavimo į SSRS nepripažinimo 70-ųjų metinių minėjimas. Nuotraukoje JAV ambasadorė Lietuvoje Annė E. Derse, buvęs Aukščiausiosios Tarybos ir Atkuriamojo Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, prezidentas V. Adamkus, E. Zingeris. Vilnius, 2010 m. liepos 23 d.

Commemoration of the 70th anniversary of the U.S. Government's declaration on the non-recognition of the illegal and forced incorporation of the Baltic States into the USSR held in Washington Square in Vilnius, and initiated by Emanuelis Zingeris, the Chairman of the Foreign Affairs Committee of the Seimas. Photo: U.S. Ambassador to Lithuania Anna E. Derse, Chairman of the Supreme Council-Reconstituent Seimas Vytautas Landsbergis, Prime Minister Andrius Kubilius, President Valdas Adamkus, Emanuelis Zingeris. Vilnius, 23 July 2010. (ELTA)

23.07.2010 W Wilnie na Placu Waszyngtona, z inicjatywy przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu Emanuela Zingerisa, odbyły się obchody 70. rocznicy przyjęcia Deklaracji rządu Stanów Zjednoczonych o nieuznaniu nielegalnego przymusowego włączenia krajów bałtyckich do ZSRR. Na zdjęciu ambasador USA na Litwie Anna E. Derse, były przewodniczący Rady Najwyższej i Sejmu Ustawodawczego V. Landsbergis, premier Andrius Kubilius, prezydent V. Adamkus, E. Zingeris. Wilno, 23 lipca 2010 r.

23.07.2010. В Вильнюсе, на Вашингтонской площади, по инициативе председателя комитета Сейма по иностранным делам Эмануэлиса Зингериса состоялось празднование 70-летия Декларации правительства США о непризнании незаконного насильственного включения стран Балтии в СССР. На фото посол США в Литве Анна Э. Дерси, бывший председатель Верховного Совета и Восстановительного Сейма В. Ландсбергис, премьер-министр Андриус Кубилиус, президент В. Адамкус, Э. Зингерис. Вильнюс, 23 июля 2010 г.

1992-01-07 Oficialus JAV ambasados Lietuvoje atidarymas. Simbolinę atidarymo juostelę kerpa JAV viceprezidentas Danas Quayle'as, Lietuvos ministras pirmininkas G. Vagnorius ir JAV ambasadorius Lietuvoje D. N. Johnsonas. Vilnius, 1992 m. sausio 7 d.

Official opening of the U.S. Embassy in Lithuania. The symbolic opening ribbon is cut by the Vice President of the United States Dan Quayle, Lithuanian Prime Minister Gediminas Vagnorius and Ambassador of the United States to Lithuania Darryl Norman Johnson. Vilnius, 7 January 1992. (ELTA)

07.01.1992 Oficjalne otwarcie Ambasady USA na Litwie. Symboliczną wstęgę otwierającą przecinają Wiceprezydent USA Dan Quayle, premier Litwy G. Vagnorius i ambasador USA na Litwie D. N. Johnson. Wilno, 7 stycznia 1992 r.

07.01.1992. Официальное открытие посольства США в Литве. Символическую открывающую ленту перерезают вице-президент США Дэн Куэйл, премьер-министр Литвы Г. Вагнорюс и посол США в Литве Д. Н. Джонсон. Вильнюс, 7 января 1992 г.

2003-09-11 Vilniuje prie JAV ambasados paminėtos antrosios 2001 m. rugsėjo 11-osios tragedijos metinės. 2003 m. atidengtoje memorialinėje lentoje dėkojama Lietuvos žmonėms, atėjusiems prie JAV ambasados išreikšti solidarumą su JAV žmonėmis po teroristinių išpuolių. Vilnius, 2003 m. rugsėjo 11 d.

Second anniversary of the September 11 tragedy commemorated at the U.S. Embassy in Vilnius. The memorial plaque unveiled in 2003 expresses gratitude to Lithuanian people who came to the U.S. Embassy to express their solidarity with the U.S. people after the terrorist attacks. Vilnius, 11 September 2003. (ELTA)

11.09.2003 Druga rocznica tragedii 11 września 2001 r. została wspomniana w ambasadzie USA w Wilnie. W r. 2003 odsłoniętej tablicy pamiątkowej podziękowania Litwinom, którzy przybyli do ambasady USA, aby wyrazić solidarność z obywatelami USA po zamachach terrorystycznych. Wilno, 11 września 2003 r.

11.09.2003. Возле посольства США в Вильнюсе отметили вторую годовщину трагедии 11 сентября 2001 г. На мемориальной доске, открытой в 2003 г., выражена благодарность жителям Литвы, которые пришли к посольству США, чтобы выразить свою солидарность с народом США после террористических атак. Вильнюс, 11 сентября 2003 г.

2020.02.04 Ambasadorius Robertas Gilchristas įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai ir pradėjo oficialiai eiti JAV diplomatinės misijos Lietuvoje vadovo pareigas. Vilnius, 2020 m. vasario 4 d.

Ambassador Robert S. Gilchrist presented credentials to the President of the Republic of Lithuania Gitanas Nausėda and officially took up the post of the Head of the U.S. Embassy in Lithuania. Vilnius, 4 February 2020. (Office of the President of the Republic of Lithuania)

04.02.2020 r. Ambasador Robert Gilchrist złożył listy uwierzytelniające Prezydentowi Republiki Litewskiej Gitanowi Nausėdzie i oficjalnie objął stanowisko Szefa Misji Dyplomatycznej USA na Litwie. Wilno, 4 lutego 2020 r.

04.02.2020. Посол Роберт Гилкрист вручил верительные грамоты Президенту Литовской Республики Гитанасу Науседе и официально занял пост главы дипломатической миссии США в Литве. Вильнюс, 4 февраля 2020 г.

2002-11-23 JAV ir Lietuvos Respublikos prezidentai George'as W. Bushas ir Valdas Adamkus su pirmosiomis JAV ir Lietuvos poniomis susitikimo su visuomene metu Vilniaus Rotušės aikštėje, pakvietus Baltijos valstybes tapti NATO narėmis. Vilnius, 2002 m. lapkričio 23 d.

Presidents of the United States and the Republic of Lithuania, George W. Bush and Valdas Adamkus, with the first ladies at a public meeting in Vilnius Town Hall Square, after the invitation of the Baltic States to join NATO. Vilnius, 23 November 2002. (ELTA)

23.11.2002 r. Prezydenci Stanów Zjednoczonych i Republiki Litewskiej George W. Bush i Valdas Adamkus z pierwszymi damami z USA i Litwy podczas spotkania z publicznością na Placu Ratuszowym w Wilnie, po zaproszeniu państw bałtyckich do członkostwa NATO. Wilno, 23 listopada 2002 r.

23.11.2002. Президенты США и Литовской Республики Джордж У. Буш и Валдас Адамкус с первыми леди США и Литвы во время встречи с общественностью на Ратушной площади Вильнюса, после приглашения стран Балтии вступить в НАТО. Вильнюс, 23 ноября 2002 г.

2007-02-12 Jungtinėse Amerikos Valstijose su vizitu viešintis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Baltuosiuose rūmuose susitiko su JAV prezidentu G. W. Bushu. Vašingtonas, 2007 m. vasario 12 d.

President of the Republic of Lithuania Valdas Adamkus, visiting the United States of America, met President of the United States George W. Bush at the White House. Washington, D.C., 12 February 2007. (ELTA)

12.02.2007 r. Przebywający z wizytą w Stanach Zjednoczonych Prezydent Republiki Litewskiej Valdas Adamkus spotkał się w Białym Domu z Prezydentem Stanów Zjednoczonych G. W. Bushem. Waszyngton, 12 lutego 2007 r.

12.02.2007. Находящийся с визитом в Соединенных Штатах Америки Президент Литовской Республики Валдас Адамкус встретился в Белом доме с президентом США Дж. У. Бушем. Вашингтон, 12 февраля 2007 г.

2003-11-23 Prezidentas Valdas Adamkus ir JAV ambasadorius Lietuvoje S. D. Mullas atidengiant atminimo lentą, skirtą JAV prezidento G. W. Busho vizito Lietuvoje metinių progą prie Vilniaus Rotušės. Vilnius, 2003 m. lapkričio 23 d.

President Valdas Adamkus and Ambassador of the United States to Lithuania Stephen D. Mull at the unveiling of a memorial plaque on the occasion of one year Anniversary of the visit of President George W. Bush of the United States in Lithuania at Vilnius City Hall. Vilnius, 23 November 2003. (ELTA)

23.11.2003 r. Prezydent Valdas Adamkus i ambasador USA na Litwie S. D. Mullas odsłonił w Ratuszu w Wilnie tablicę pamiątkową poświęconą rocznicy wizyty prezydenta USA G. W. Busha na Litwie. Wilno, 23 listopada 2003 r.

23.11.2003. Президент Валдас Адамкус и посол США в Литве С. Д. Мулл открывают возле Вильнюсской Ратуши мемориальную доску, посвященную годовщине визита президента США Дж. У. Буша в Литву. Вильнюс, 23 ноября 2003 г.

2016-04-01 Lietuvos Respublikos prezidentės Dalia Grybauskaitės vizito Branduolinio saugumo viršūnių susitikime Vašingtone metu Lietuvos vadovė dalyvavo JAV prezidento Baracko Obamos surengtoje dalykinėje vakarieneje. Vašingtonas, 2016 m. balandžio 1 d.

President of the Republic of Lithuania Dalia Grybauskaitė attended a business dinner hosted by President of the United States Barack Obama during the Nuclear Security Summit in Washington, D.C. Washington, D.C., 1 April 2016. (ELTA)

01.04.2016 r. Podczas wizyty Prezydent Republiki Litewskiej Dalia Grybauskaitė na szczycie spotkania o Bezpieczeństwie Jądrowym w Waszyngtonie Prezydent Litwy wzięła udział w kolacji biznesowej zorganizowanej przez Prezydenta Stanów Zjednoczonych Baracka Obamę. Waszyngton, 1 kwietnia 2016 r.

01.04.2016. Во время визита на Саммит по ядерной безопасности в Вашингтоне Президент Литовской Республики Даля Грибаускайте приняла участие в деловом ужине, организованном Президентом США Бараком Обамой. Вашингтон, 1 апреля 2016 г.

2005-04-20 JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice susitikimo metu su prezidentu Valdu Adamkumi Lietuvos Prezidento rūmuose. Vilnius, 2005 m. balandžio 20 d.

U.S. Secretary of State Condoleezza Rice during a meeting with President Valdas Adamkus at the Lithuanian Presidential Palace. Vilnius, 20 April 2005. (ELTA)

20.04.2005 r. Sekretarz Stanu USA Condoleezza Rice podczas spotkania z Prezydentem Waldasem Adamkusem w Pałacu Prezydenckim Litwy. Wilno, 20 kwietnia 2005 r.

20.04.2005. Госсекретарь США Кондолиза Райс во время встречи с президентом Валдасом Адамкусом в Президентском дворце Литвы. Вильнюс, 20 апреля 2005 г.

2019-04-03 Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir JAV prezidentas Donaldas Trumpas Baltijos valstybių ir JAV viršūnių susitikimo Baltuosiuose rūmuose metu. Vašingtonas, 2018 m. balandžio 3 d.

President of the Republic of Lithuania Dalia Grybauskaitė and President of the United States Donald Trump during the United States-Baltic Summit at the White House. Washington, D.C., 3 April 2018. (ELTA)

03.04.2019 r. Prezydent Republiki Litewskiej Dalia Grybauskaitė i Prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump podczas spotkania na szczycie państw bałtyckich i USA w Białym Domu. Waszyngton, 3 kwietnia 2018 r.

03.04.2019. Президент Литовской Республики Даля Грибаускайте и президент США Дональд Трамп во время саммита Балтийских государств и США в Белом доме. Вашингтон, 3 апреля 2018 г.

Vizito Vašingtone metu, Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir JAV prezidentas Donaldas Trumpas, Užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministrai ir kiti kolegos

During the visit in Washington, D.C., President of the Republic of Lithuania Dalia Grybauskaitė with the President of the United States Donald Trump, Ministers of Foreign Affairs and National Defense and other colleagues (R. Dačkus, Office of the President of the Republic of Lithuania).

Podczas wizyty w Waszyngtonie Prezydent Republiki Litewskiej Dalia Grybauskaitė i Prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump, Ministrowie Spraw Zagranicznych i Obrony Narodowej oraz inni koledzy.

Во время визита в Вашингтон. Президент Литовской Республики Даля Грибаускайте и Президент США Дональд Трамп, министры иностранных дел и национальной обороны и другие коллеги.

2019.09.25 Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos vizito Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje metu Lietuvos vadovas dalyvavo JAV prezidento D. Trumpo organizuotame priėmime. Nuotraukoje Lietuvos ir JAV valstybių vadovai su pirmosiomis poniomis – Diana Nausėdiene ir Melania Trump. Niujorkas, 2019 m. rugsėjo 25 d.

President of the Republic of Lithuania Gitanas Nausėda attended a reception organized by the President of the United States Donald Trump during the United Nations General Assembly. Photo: Lithuanian and American Presidents with the first ladies, Diana Nausėdienė and Melania Trump. New York, 25 September 2019. (R. Dačkus, Office of the President of the Republic of Lithuania).

25.09.2019 r., podczas wizyty Prezydenta Republiki Litewskiej Gitanasa Nausėdy w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ, Prezydent Litwy wziął udział w przyjęciu zorganizowanym przez Prezydenta Stanów Zjednoczonych D. Trumpa. Na zdjęciu przywódcy państw Litwy i USA z pierwszymi damami - Dianą Nausėdienė i Melanią Trump. Nowy Jork, 25 września 2019 r.

25.09.2019. Во время визита в Генеральную Ассамблею ООН Президент Литовской Республики Гитанас Науседа принял участие в приеме, организованном Президентом США Д. Трампом. На фото главы государств Литвы и США с первыми леди – Дианой Науседене и Меланией Трамп. Нью-Йорк, 25 сентября 2019 года.

2019.12.04 Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir JAV Valstybės sekretorius Mike Pompeo NATO Vadovų susitikime Londone, 2019 m. lapkričio 4-5 d.

Minister of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania Linas Linkevičius and the U.S. Secretary of State Mike Pompeo during the NATO Leaders Meeting in London, 4-5 December 2019. (Scanpix / AP)

04.12.2019 r. Minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej Linas Linkevičius i Sekretarz Stanu USA Mike Pompeo na spotkaniu na szczycie NATO w Londynie, 4-5 listopada 2019 r.

04.12.2019. Министр иностранных дел Литовской Республики Линас Линкявичюс и госсекретарь США Майк Помпео на саммите НАТО в Лондоне, 4-5 ноября 2019 г.

JAV valstybės sekretorius A. Blinkenas Briuselyje susitinka su Estijos užsienio reikalų ministre Eva-Maria Liimets, Latvijos užsienio reikalų ministru Edgars Rinkēvičs ir Lietuvos užsienio reikalų ministru Gabrieliumi Landsbergiu 2021 m. kovo 24 d.

Secretary of State Antony J. Blinken meets with Estonian Foreign Minister Eva-Maria Liimets, Latvian Foreign Minister Edgars Rinkēvičs, and Lithuanian Foreign Minister Gabrielius Landsbergis, in Brussels, Belgium, on March 24, 2021.

W Brukseli sekretarz stanu USA A. Blinken spotyka się w dn. 24 marca 2021 roku z ministrem spraw zagranicznych Estonii Ewą-Marią Liimets, ministrem spraw zagranicznych Łotwy Edgarsem Rinkēvičsem i ministrem spraw zagranicznych Litwy Gabrielem Landsbergisem.

Госсекретарь США Энтони Дж. Блинкен встречается с министром иностранных дел Эстонии Эвой-Марией Лийметс, министром иностранных дел Латвии Эдгарсом Ринкевичсом и министром иностранных дел Литвы Габриелюсом Ландсбергисом в Брюсселе, Бельгия, 24 марта 2021 года.

LR ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus, Senatorius Richard Durbin, LR Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, JAV Atstovų rūmų pirmininkė Nancy Pelosi, LR ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis ir Delfi.lt vyr. redaktorė Monika Garbačiauskaitė Atstovų Rūmuose vizito JAV metu 2014 m. spalio 11 d.

Ambassador of the Republic of Lithuania to the United Kingdom Renatas Norkus, U.S. Senator Richard Durbin, Chairman of the Supreme Council – Reconstituent Seimas Vytautas Landsbergis, Speaker of the U.S. House of Representatives Nancy Pelosi, Ambassador of the Republic of Lithuania to the United States Žygmantas Pavilionis and chief editor of Delfi.lt Monika Garbačiauskaitė at the House of Representatives during the state visit to the United States on October 11, 2014.

Ambasador Republiki Litewskiej w Wielkiej Brytanii Renatas Norkus, senator Richard Durbin, przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej – Sejmu Odrodzeniowego Vytautas Landsbergis, przewodnicząca Izby Reprezentantów USA Nancy Pelosi, ambasador Republiki Litewskiej Žygmantas Pavilionis i starszy redaktor Delfi.lt Monika Garbačiauskaitė podczas wizyty w Izbie Reprezentantów w USA w dn. 11 października 2014 roku.

Посол Литовской Республики в Великобритании Ренатас Норкус, сенатор США Ричард Дурбин, председатель Верховного Совета – Восстановительного Сейма – Витаутас Ландсбергис, спикер Палаты представителей США Нэнси Pelosi, посол Литовской Республики в США Жигимантас Павлионис и главный редактор Delfi.lt Моника Гарбачюскайте в Палате представителей во время государственного визита в США 11 октября 2014 г.

JAV viceprezidento Joe Bideno vizito Rygoje metu pasakyta kalba Latvijos nacionalinėje bibliotekoje 2016 rugpjūčio 23 d.: „Lygiai prieš septyniasdešimt septynerius metus ... pasitelkus manipuliacijas, siekta atimti [jūsų] Dievo duotas teises. Po penkiasdešimties metų stovėdami kartu jūs atkovojoite šią dieną. Rugpjūčio 23-oji nebebus išdavystės ir neišlovės diena. Tai bus diena, kai jūs parodėte pasauliui Baltijos kelią. Man, tuometiniam JAV Senato nariui, dviejų milijonų susikibusių žmonių vaizdas paliko neišdildomą įspūdį. Pasaulis pamatė amžiną, nepajudinamą Baltijos žmonių dvasią.“

Vice President Joe Biden speaking at the National Library of Latvia during a visit to Riga on August 23, 2016: "Seventy-seven years ago today ... the machinations of men sought to overthrow [your] God-given rights. Fifty years later, standing together, you reclaimed this day. No longer would August 23rd be a day of betrayal and infamy. It would be a day when you showed the world the Baltic Way. I remember as a member of the United States Senate that vision that was portrayed of 2 million people holding hands. The world saw the eternal, indomitable spirit of the Baltic people."

Przemówienie wiceprezydenta USA Joe Bidena podczas jego wizyty w Rydze w Bibliotece Narodowej Łotwy w dn. 23 sierpnia 2016 r.: „Dokładnie siedemdziesiąt siedem lat temu... poprzez manipulacje podjęto próbę pozbawienia [waszych] praw nadanych przez Boga. Pięćdziesiąt lat później, stojąc razem, odzyskaliście ten dzień. Dzień 23 sierpnia nie będzie już dniem zdrady i hańby. To będzie dzień, w którym pokazaliście światu Bałtycki łańcuch Wolności. Dla mnie, ówczesnego członka Senatu USA, obraz dwóch milionów ludzi trzymających się za ręce pozostawił niezatarte wrażenie. Świat zobaczył wieczny, niezachwiany duch narodu bałtyckiego.“

Вице-президент Джо Байден выступает в Латвийской национальной библиотеке во время визита в Ригу 23 августа 2016 года: «Ровно семьдесят семь лет назад ... произошли махинации с целью отнять [у вас] данные Богом права. Пятьдесят лет спустя, стоя вместе, вы отвоевали этот день. 23 августа больше не будет днем предательства и позора. Теперь это день, когда вы показали миру Балтийский путь. Я помню, как в бытность свою членом Сената Соединенных Штатов увидел эту незабываемую картину – два миллиона человек, держащихся за руки. Мир увидел вечный, неукротимый дух балтийских народов».

JAV viceprezidentas Joe Bidenas katalikų bazilikoje Vašingtone 2011 m. rugsėjo mėn.

Vice President Joe Biden at the Catholic Basilica in Washington, D.C., in September 2011.

Wiceprezydent USA Joe Biden w Bazylice Katolickiej w Waszyngtonie we wrześniu 2011 roku.

Вице-президент Джо Байден в католической базилике в Вашингтоне в сентябре 2011 года

JAV viceprezidentas Joe Bidenas ir Lietuvos delegacija, susitikimas Ruzvelto kambaryje, Baltuosiuose rūmuose, valstybinio vizito JAV metu 2014 m. spalio 11 d.

Vice President Joe Biden and the delegation of the Republic of Lithuania meet in the Roosevelt Room during the state visit to the United States on October 11, 2014.

Wiceprezydent USA Joe Biden i delegacja litewska, spotkanie w pokoju Roosevelta w Białym Domu podczas wizyty oficjalnej w USA w dn. 11 października 2014 roku.

Вице-президент Джо Байден и делегация Литовской Республики встречаются в комнате Рузвельта во время государственного визита в США 11 октября 2014 года.

SUMNER WELLES
DEKLARACIJAI – **80**

